

Decembra bo še posebej živahno str. 14

Naši jubilanti str. 15

Jubilejni november str. 17

Zgodba o hlebčku – Reportaža str. 20–21

Talumov Lahkotni svet str. 22

Srečno!

Iz vsebine

4

13

17

20–21

24

14

19

22

26

4 S ponosom zaključujemo leto

Talum vztraja na svoji poti

Skupaj premikamo stvari

5–11 Srečno 2015

12 Ustanovitev Metalurškega strateškega sveta

13 Nagrada za ločevanje odpadkov

Nova kolekcija

Emilie InfraSUN

14 Decembra bo še posebej živahno

15 Naši jubilanti

17 Jubilejni november

19 Talum se predstavi

Obiskali so nas

20–21 Zgodba o hlebčku – Reportaža

22 Talumov Lahkotni svet

23 Novoletne zaobljube

24 Pomagal sem

Glasbeno presenečenje

25 Strokovna ekskurzija v nuklearno elektrarno

26 Jubilejni november – Fotoreportaža

27 Križanka

Naslovnica: Voščilnica

Časopis družbe Talum. Naslov uredništva: Talum, d. d., Tovarniška cesta 10, 2325 Kidričevo, telefon: 02 79 95 108, telefaks: 02 79 95 103, e-pošta: aleksandra.jelusic@talum.si.

Izhaja mesečno v nakladi 2300 izvodov.

Uredniški odbor: Aleksandra Jelusič, glavna urednica, Danica Hrncič in Lilijana Ditrih, članici, ter Darko Ferlinc in Srdan Mohorič, člana.

Jezikovni pregled: Darja Gabrovšek Homšak, oblikovanje: Darko Ferlinc, avtor naslovnice: Vladimir Pezdirc.

Prelom in priprava za tisk: Grafični studio OK, Maribor, tisk: Bezjak tisk, Maribor.

ALEKSANDRA JELUŠIČ
GLAVNA UREDNICA

Čas velikih obljub

Prednovoletni čas je čas velikih načrtov in še večjih obljub, ki jih po tihem dajemo sami sebi v stilu: »Ahhh, po novem letu bo vse drugače in bolje!« Manj bomo jedli, več se bomo gibal, večkrat bomo poklicali prijatelje ... Teh tihih obljub je nepregledno veliko in vsak ima svoje želje, hotenja in pričakovanja, ki jim želi slediti. Le malo – roko na srce – pa se jih potem dejansko uresniči.

No, v poslovnem svetu je drugače, saj zastavljene cilje skrbno planiramo, poskušamo jih zapisati v realnih okvirih ter jim slediti, kajti neizpolnjevanje zastavljenih ciljev lahko za nas in za podjetje pomeni, da bomo dolgoročno zgrešili pot, ki smo si jo na samem začetku skrbno načrtali. To je nekakšna poslovna pot, po kateri stopamo, da bi prišli tja, kamor si želimo, hočemo in navsezadnje tudi moramo dospeti, saj nas v nasprotnem primeru ni. Sodobni trg namreč ne pozna sentimentalnosti in gledanja skozi prste. V teh ozirih ni podoben dobrohotnemu Božičku, ki izpolnjuje želje. Tega se vsi dobro zavedamo, pa vendar ...

Morda ne bi bilo slabo nekaj te poslovne rutine in skrbnega bdenja nad zastavljenimi cilji prenesti tudi v zasebne sfere ob pogoju, da si zastavimo realne in možne cilje, ki jih z malce več vloženega truda lahko dosežemo, ne da bi med izpolnjevanjem vrgli »puško v koruzo«.

Tudi uredništvo časopisa Aluminij se je odločilo spremeniti svojo rutino, saj boste po novem časopis dobili v roke sredi meseca in ne več zadnje dni v mesecu. Za spremembo smo se odločili iz praktičnih razlogov, saj je po naših izkušnjah večina dogodkov skoncentriranih na konec meseca in jih je bilo do sedaj težko tekoče pokrivati. Želimo si, da bi v novem letu informacije do vas prišle ažurno!

Če bi imeli moč, bi vam z veseljem izpolnili še kakšno željo, tako pa vam lahko položimo na srce samo to, da si za novo leto zastavite realne in dosegljive cilje, mi pa bomo držali pesti, da se uresničijo!

Uredništvo časopisa Aluminij

»Tudi uredništvo časopisa Aluminij se je odločilo spremeniti svojo rutino, saj boste po novem časopis dobili v roke sredi meseca in ne več zadnje dni v mesecu.«

Daniel Lačen, član Uprave za ekonomsko področje, Marko Drobnič, predsednik Uprave Taluma, in dr. Zlatko Čuš, član Uprave za razvojno-tehnično področje

S ponosom zaključujemo leto

MARKO DROBNIČ
FOTO: SRDAN MOHORIČ

Drage sodelavke, spoštovani sodelavci!

V teh dneh počasi in s ponosom zaključujemo leto, ki je v nas pustilo poseben pečat. Šestdeset let puščati sledi svojega delovanja v podjetju in v okolju, v katerem delujemo, ni zanemarljiv dosežek. Nasprotno. Je presežek, na katerega smo lahko upravičeno pono-

sni. Zato se vam, dragi talumovci, ob tej priliki zahvaljujem za vse, kar ste prispevali in še prispevate v našo zakladnico dosežkov. Veliko jih je, preveč, da bi jih našteval. Vsak izmed vas ima svojega, zame pa imajo prav vsi neprecenljivo vrednost.

Želim vam, da prihajajoče božične in novoletne praznike preživite

te doživeto. Veselo na zunanost in mirno v svojih srcih. Svoje proste trenutke dajte na razpolago ljubim in prijateljem ter pogovoru in druženju. Naj bo prijetnih trenutkov z vašimi najbližjimi čim več. Izkoristite jih!

Vse dobro in srečno! ▣

Talum vztraja na svoji poti

DR. ZLATKO ČUŠ

Spoštovane sodelavke in sodelavci!

Mesec december je vedno čas, da pogledamo malo nazaj in predvsem naprej. Danes nas vsi mediji bombardirajo predvsem z negativnimi informacijami, ob tem pa še vreme ni nič kaj prijazno z nami. Kot vedno v življenju, naj gre za zasebno ali poslovno, se je treba zanesti nase. Naše poslovno okolje je vse prej kot prijazno. Prenekatero podjetje se je v teh okoliščinah že zlomilo pod težo nekonkurenčnosti. Talum vztraja

na svoji poti in uresničuje vizijo skupaj z našo kovino prihodnosti. Verjamem, da nam bo uspevalo vse dotlej, dokler bo velika večina nas talumovcev verjela in vztrajala na tej poti. Pot, po kateri hodimo in nas še čaka, je vse prej kot lahka. Lahko pot zmorejo vsi, na težki pa vztrajajo samo pogumni, vztrajni, sposobni, delovni, trma-

sti
Spoštovane sodelavke in sodelavci, ob utiranju poti naprej vam v 2015 želim veliko veselja, sreče in zadovoljstva. ▣

Skupaj premikamo stvari

DANIJE LAČEN

Pred dnevi sem prebral misel, ki je primerna za pogled na preteklo poslovno leto, in sicer: »Ne čakajte, da se bo nekaj premaknilo – pojdite in nekaj premaknite.«
Spoštovane sodelavke, spoštovani sodelavci, veseli me, da smo v preteklem poslovnem letu skupaj premikali stvari, za kar bi se vsem vam in vsakomur posebej rad zahvalil. Zahvaljujem se vam za konstruktivne premike, ki ste jih naredili v letu 2014 v mozaiku poslovne uspešnosti skupine Talum.

Bilo je leto preizkusov in izzivov. Zavedamo se, da zmoremo še več kot zgolj preživeti in da ta srebrna kovina, ki jo proizvajamo in predelujemo, v Kidričevem, tukaj ima prihodnost in perspektivo. Dovolite mi, da vsem vam in vašim najdražjim zaželim srečno in uspešno ter zdravja polno novo leto 2015. ▣

Srečno 2015

Zvone Banko

Zvone Banko
vodja Strateške komercialne

Bodimo ponosni na to, kar smo

Po več zaporednih sušnih letih so pogoji na trgu aluminija ponovno nekoliko bolj naklonjeni. Talum je v letu 2014 prodal vso planirano količino aluminijevskih proizvodov, optimizem pa zadnje mesece vlivajo predvsem dosežene visoke prodajne cene.

Ne vem, kako dolgo bo trajalo, a želim verjeti, da sovpadanje rekordno visokih prodajnih premij s šestdeseto obletnico obstoja Taluma ni zgolj naključje. Mogoče sta dolgoletna tradicija podjetja in bližajoči se konec leta priložnosti, ob katerih lahko razmislimo, zakaj smo ravno tu, kjer smo – v Talumu, zakaj še vedno počnemo to, kar najbolje znamo, in zakaj nam to, kar delamo, še vedno zagotavlja eksistenco.

Kot »oldtajmer« si včasih domišljam, da odgovore poznam, a vem, da ni tako. Pa saj ni važno – le kdo jih? Pomembno je, v kaj verjamem.

Za prihajajoči, eksistenčno verjetno manj prijeten čas vsem talumovcem želim, naj nam nezadovoljstvo, ki nas obkroža, ne kvari razpoloženja, predvsem pa bodimo ponosni na to, kar smo.

Mag. Avgust Šibila

Mag. Avgust Šibila
vodja Strateškega razvoja

Strateški razvoj: znanje, inovativnost in kultura dosežka so odlični temelji za naš prihodnji razvoj

Talum je podjetje, ki je zasnovano na trdnih temeljih. Glavna gibalna sila naših prizadevanj je povezana s proizvodnjo in predelavo aluminija, naša razvojna in investicijska dejavnost sledita zahtevam trga. Naša panoga je zrela in ni trgov, kamor bi lahko vstopili brez nadpovprečnega truda in tveganja. Če hočemo biti uspešni, moramo biti enostavno boljši od konkurence!

Zakaj verjamemo, da je Talum podjetje s prihodnostjo?

Aluminij je kovina prihodnosti. S kombiniranjem različnih dejavnosti dosegamo številne sinergijske učinke, ki se odražajo v višji učinkovitosti in nižjih stroških. Imamo znanje in izkušnje, razvijamo nove proizvode in programe, pri katerih dosegamo višje dodane vrednosti. Ustvarjamo dinamično, ustvarjalno in podjetniško delovno okolje, v katerem se je treba izpostavljanju in preračunljivo tvegati. Spodbu-

jamo inovativnost, svobodo in unikatnost. Gradimo na inovacijah in razvoju. Poudarjamo ustvarjanje presežkov in novih izzivov. Imamo najboljše sodelavce!

Pa še misel za prihajajoče leto: Ne skrbite za jutri, kajti jutrišnji dan bo imel svojo lastno skrb. Dnevu zadostuje njegova lastna teža.

Na zdravje!

Milica Pišek
vodja Službe za informatiko

Celovita prenova informacijskega sistema

V času, ko se približujemo koncu poslovnega leta, običajno naredimo analizo dosežkov minulega leta. Kljub realizaciji kar nekaj projektov so tokrat moje misli usmerjene predvsem naprej, kako organizirati in izpeljati stvari, da bi dosegli cilj, ki smo si ga – vsaj upam tako – v preteklosti zadali vsi skupaj, tj. izvesti celovito prenovu informacijskega sistema v Talumu.

Nedvomno si želim in srčno upam, da bi nam to uspelo, vendar samo ob pogoju, da se vsi skupaj zavedamo pomena in dodane vrednosti takšne prenovne in da to jemljemo kot izziv, kaj lahko naredimo drugače, bolje ... Možnosti je veliko. Saj vemo, da so spremembe edina stalnica, in le če smo se pripravljeno učiti, bomo lahko tudi uspešni.

Vsaka nova tehnologija, vsak nov sistem sam po sebi ni vreden veliko, mi uporabniki ga moramo najprej razumeti, ugotoviti, kaj nam nudi, nato pa moramo poskrbeti za ustrezne spremembe poslovnih procesov in ustrezno prilagoditi poslovni model. Zato naj nam bodo prihajajoči meseci izziv in želja po spremembah.

Vsem sodelavcem iskrena hvala za veliko vložene energije, in namesto da rečemo »Ne bo nam spodletelo«, si recimo »Uspelo nam bo«. Naj bo prihajajoče leto polno pozitivne energije.

Mag. Karmen Šibila
vodja Sistemov upravljanja

Medsebojno sodelovanje

Ponovno je konec leta, pred nami je čas, ko se oziramo nazaj in preštujemo dosežke iztekajočega se leta, hkrati pa že zremo v prihodnost.

Za nami je leto, ko smo se v naši službi po eni strani na vseh področjih trudili izboljševati in posodabljanje

Milica Pišek

Mag. Karmen Šibila

predvsem naše postopke, procese, po drugi strani pa po najboljših močeh izpolniti tudi vse stalne naloge.

Tudi v prihodnje bodo naše delo in prizadevanja, temelječa na medsebojnem sodelovanju, usmerjena v preskušanje novih načinov in pristopov. Le na ta način lahko sledimo usmeritvam, uresničujemo skupne cilje ter (so)oblikujemo svojo prihodnost.

Vsem sodelavcem naše službe in vsem, ki ste s svojim delom prispevali k našim dosežkom, se zahvaljujem. Hkrati pa želim vsem sodelavcem skupine Talum v prihajajočem letu 2015 veliko uspehov, predvsem pa zdravja, osebne sreče in medsebojnega razumevanja.

Matevž Mohorko

vodja Računovodstva

Veliko »upam si« ustvarja velike ljudi

Prednovoletni čas je tudi čas za oceno in presojo vsega doseženega v iztekajočem se letu in zastavljanje ciljev v novem. Rezultati se običajno merijo s suhoparnimi številkami, premalo pa se zavedamo, da za njimi stojita delo in trud številnih ljudi. Zato se vam, sodelavke in sodelavci, zahvaljujem za pomoč in sodelovanje z željo, da bo leto 2015 še boljše in uspešnejše.

Vsaka lepa beseda, vsak pogled, vsako dejanje in vsak nasmehek lahko prinesejo srečo ljudem. Vsak trenutek je lahko nov začetek. Veliko »upam si« ustvarja velike ljudi, zato pojdimo naproti novemu letu 2015 po pravi poti. Novo leto naj vam in vašim najdražjim izpolni mnoga pričakovanja ter vas obdari s srečo in zdravjem.

Primož Visenjak

vodja Financ

Leto, polno izzivov

Pred nami so dnevi, ko radi ugotavljamo, kaj se nam je v iztekajočem se letu zgodilo in česa nam še ni uspelo postoriti. Še rajši se oziramo v prihajajoče leto ter si želimo, da bi bilo to leto bolj po naših željah.

Leto 2014 je bilo na finančnem področju ponovno zelo dinamično in še vedno velja, da po krizi, ki je izbruhnila pred leti, stvari niso več takšne, kot so bile. V mislih imam predvsem porast nezaupanja med partnerji ter vedno večje zahteve po razkrivanju našega poslovanja vsem deležnikom (bankam, kupcem, dobaviteljem ...). Z vsakodnevnimi naporji in prizadevnostjo smo v iztekajočem se letu zadostili njihovim željam, kar nam je omogočilo vzdrževanje primerne obsega likvidnih sredstev, po drugi strani pa smo zagotovili stabilno financiranje našega poslovanja v obliki kreditnih linij za naslednje sedemletno obdobje.

V letošnjem letu smo spreminjali tudi naš poslovni proces z uvajanjem dokumentarnega sistema (BC), v naslednjem letu pa nas seveda čaka nadaljevanje

poti prenove poslovnega procesa s prehodom na nov informacijski sistem.

Želim vam izzivov polno prihajajoče leto, predvsem pa prijetnega vzdušja ob vsakodnevnih aktivnostih v krogu kolegov in kolegic v skupini Talum!

Darja Vodušek Vtič

vodja Kadrovske službe

Gradovi se gradijo iz majhnih opek

Naj bo leto, ki prihaja, v duhu odprtosti in sodelovanja na vseh področjih.

V jubilejnim letu, ko smo praznovali 60 let, smo se večkrat kot ponavadi ozirali v preteklost, na dosežke, ki jih je gradilo več kot 10.000 zaposlenih. Na teh dosežkih lahko danes kljub kriznim časom optimistično gledamo naprej. Z uresničitvijo zastavljenih strateških ciljev bo naša »fabrika« zagotovo uspešno delovala še vsaj naslednjih 60.

Leto, ki se izteka, se bo zapisalo kot prelomno na več področjih delovanja družbe. Vedno znova dokazujemo, da smo vztrajni, zavzeti, ustvarjalni, inovativni, odprti, pripravljeni na sodelovanje in skupaj zmoremo marsikaj. Povečevanje obsega proizvodnje in storitev je v veliki meri vplivalo tudi na naše aktivnosti na področju organiziranosti procesov in zagotavljanja ustreznih kadrovskega virov. Kljub včasih na videz brezizhodnim situacijam nam jih je s skupnimi močmi vedno uspelo dobro izpeljati. S ponovno hitro rastjo proizvodnje – po sedmih letih – v družbi Talum Ulitki se je število zaposlenih med letom povečalo za več kot enkrat. Vse zaposlitve so vplivale tudi na znižanje povprečne starosti v skupini Talum. Večje število novih zaposlitev je po drugi strani zahtevalo tudi več vlaganja v usposabljanje ter več truda v prilagajanje delovnemu okolju, tehnologiji dela in – kar je najbolj pomembno – sodelavcem. Za zagotavljanje ustrezne usposobljenosti je bilo in bo še potrebne veliko pripravljenosti na sodelovanje in prenašanje znanja med vsemi sodelavci.

Gospodarska kriza je pustila posledice tudi pri nas. V Revitalu smo se tako ukvarjali s popolno reorganizacijo družbe. Posledično so se nekateri sodelavci iz Vrtnarije žal morali posloviti od nas. Vsekakor jim gre zahvala za njihov prispevek k rasti družbe. Želimo jim veliko uspeha na njihovi nadaljnji poti.

V duhu odprtosti, sodelovanja in povezovanja ter s tem tudi prepoznavnosti smo letos obiskali še več kadrovske in zaposlitvene sejmev pa dogodkov, ki jih organizirajo osnovne in srednje šole ter fakultete, in se na njih predstavili. Danes lahko z veseljem ugotavljamo, da je vedno manj tistih, ki ne bi poznali Taluma, oziroma tistih, ki ne bi vedeli, kdo smo in s čim se ukvarjamo.

Ponovno smo dobili potrditev, da je naša družba uspešno, na znanju temelječe podjetje, katerega del želi postati marsikdo. Svoje dolgoletno uspešno delo na področju izobraževanja in usposabljanja ter vključevanja mladih v ta proces s praktičnim izobraževanjem smo letos potrdili s pridobitvijo certifikata Učeca se organizacija. Tudi v prihodnje bo naša naj-

Matevž Mohorko

Primož Visenjak

Darja Vodušek Vtič

pomembnejša naloga vlaganje v znanje naših zaposlenih, ki omogoča razvoj tako posamezniku kot družbi kot celoti. Le tako bomo pripravljeni na izzive, ki jih prinašajo neizogibne hitre in stalne spremembe.

Za kar nekaj naših sodelavcev je bila letos zagotovo velik izziv sprememba delovnega okolja, ki so ga prvič izkusili z napotitvijo na delo v Argentino za dalj časa. Kljub pomislekom in strahovom so sodelavci ponovno pokazali svojo strokovnost in prilagodljivost. Na koncu lahko rečemo, da je bila to za vse nas pozitivna izkušnja, ki nam bo v prihodnje prav gotovo koristila.

Ob vseh obveznostih pa nismo pozabljali na zdravje. Tudi v letošnjem letu smo nadaljevali s preventivnimi aktivnostmi za ohranjanje naše psihofizične kondicije. Doslej smo počeli že marsikaj, a nam za naslednja leta ostaja še dovolj izzivov. Ohranjamo zdrav življenjski slog, saj bomo lahko le na ta način ohranjali zdravje, ostali delovno aktivni in uspešni pri doseganju tako delovnih kot osebnih ciljev.

Naj bo novo leto zdravo, uspešno, polno novih izzivov, lepih trenutkov, velikih prijateljstev in majhnih pozornosti. Gradovi se gradijo iz majhnih opek, dodajmo svojo opeko, da bo trdna, varna in uspešna naša prihodnost. Na uspešno in dobro sodelovanje v letu 2015!

Mag. Boštjan Korošec

Danica Hrnčič

Mag. Dragan Mikša

Teodor Dečman

vodja službe Upravljanje tveganj

V naših rokah ni samo cena aluminija

Kdo smo in kaj smo, vemo. Kaj moramo narediti in kam gremo, vemo. Koga moramo na tej poti uspeha še prepričati, da je prava, vemo. V naših rokah nista samo cena aluminija na londonski borzi in gibanje valutnega razmerja med dolarjem in evrom. Z malo sreče bosta tudi ta dva na naši strani. Zato srečno 2015.

Mag. Boštjan Korošec

vodja službe Upravljanje z energijo

Energetika, energija, energenti in Talum

Energetika je postala v zadnjih letih ena ključnih gospodarskih panog, ki obsega pridobivanje, trgovanje, prenos, dobavo in uporabo vseh vrst in oblik energije. Zaradi svojega izjemnega vpliva na naše življenje je postala dominantna panoga povsod po svetu.

Energija tako ni več le tržno blago, pač pa vzvod različnih skupin – najpogosteje politikov – za doseganje svojih ciljev! Še sreča, da energije v nasprotju z energenti ne moremo porabiti, pač pa le pretvoriti v drugo obliko energije.

Energenti, predvsem električna energija in zemeljski plin, so se v zadnjem letu nekoliko pocenili. Razlogi so v počasnem okrevanju svetovnega gospodarstva, novih tehnologijah pridobivanja energije in tudi vse večjega deleža obnovljivih virov.

Talum sodi med energetske najbolj intenzivna pod-

jetja v Sloveniji. V svojih metalurških procesih porabi preko 99 odstotkov vse energije, vrednost energentov pa že presega 80 milijonov evrov na leto.

Racionalna in učinkovita raba energije je za nas izjemnega pomena, zato bomo na tem področju tudi v prihodnje izjemno skrbni in vztrajni. Pri tem nam bodo v pomoč sodobna tehnološka oprema, energetski monitoring, priporočila in zahteve standarda ISO 50001 Sistem upravljanja z energijo, predvsem pa zavzeto in odgovorno delo vseh zaposlenih.

Ob koncu dinamičnega leta 2014 in na pragu zelo optimističnega novega leta 2015 želim vsem zaposlenim v skupini Talum in njihovim najbližjim predvsem zdravja in mnogo pozitivne energije. Srečno!

Danica Hrnčič

vodja Službe za odnose z javnostmi

Služba za odnose z javnostmi v fazi postavljanja temeljev za delovanje

Za Talum se izteka še eno poslovno leto. Letošnje je bilo jubilejno, že 60. zapovrstjo. Verjamem, da smo ponosni na prehojeno pot, ne glede na to, ali smo s Talumom povezani že več let ali pa smo komaj prestopili njegov prag. Temelji, ki so jih postavili naši predhodniki, so trdni in na njih lahko uspešno gradimo našo skupno prihodnost.

Zagotovo je najdragocenejše dejstvo, da lahko le z medsebojnim sodelovanjem in preseganjem medsebojnih razlik uspešno skupaj delamo in načrtujemo uspešno prihodnost. Prav tako potrebujemo drug drugega, da se zoperstavimo vsem oviram na naši poti pri doseganju ciljev in spodbujamo tisto med nami, kar nas povezuje. Saj smo že večkrat dokazali: skupaj zmoremo skoraj vse.

Spoštovanje in zaupanje sta temeljni vrednoti za našo odprtost in sodelovanje, ustvarjalnost in podjetnost, skrbnost in odgovornost, znanje in odličnost ter vztrajnost in zavzetost.

Služba za odnose z javnostmi je začela delovati v začetku oktobra letošnjega leta in je v fazi postavljanja temeljev za delovanje. Vseeno je treba izpostaviti delo službe na področju, ki je povezano z vsemi dogodki ob 60. obletnici Talumu, z decembrskimi dogodki, projektom Lahkotni svet, obiski, informiranjem po spletu, v časopisu Aluminij, na Facebooku ... Hvala sodelavki in vsem, ki s svojim zavzetim, skrbnim in odgovornim delom pripomorete k uspešni izvedbi dogodkov in informiranosti zaposlenih o delovnih uspehih, poslovanju družbe in vsem, kar je potrebno pri našem delu.

Srečno 2015, talumovci!

Mag. Dragan Mikša

direktor družbe Talum Aluminij

Izzivov polno leto

Izzivov nam v Talumu Aluminiju vsekakor ne zmanjka: 0,75 inovativnega predloga na zaposlenega, 4 tehnične izboljšave, realizacija projekta odstranje-

vanja žlindre in alkalij iz aluminija, uvedba in testna faza uvedbe tretje zareze v anode ... Vedno bolj smo dejavni na zunanjem trgu, starost izklopljenih elektroliznih celic narašča. Leto bomo prvič končali s specifično porabo električne energije pod 13 MWh/t aluminija, s tokovnimi izkoristki nad 96 odstotkov. Na vse to smo lahko zelo ponosni. Ko se oziramo nazaj, se zmeraj sprašujemo, kako nam je to uspelo. Pa nam je! Osredotočeni smo na prihodnost. Pa še misel: Če podžgete polža, dobite kulinarico poslastico, če podžgete človeške sanje, akcijo. Predvsem zdravja polno v prihajajočem letu.

Marjan Krošl

Marjan Krošl
direktor družbe Talum Livarna

Bili smo zelo uspešni

Leto bo počasi ponovno naokoli, okviri poslovanja naše družbe pa so praktično že znani. Bili smo zelo uspešni, saj nam je nekajletno aktivno delo na prodajnem področju omogočilo doseganje visokih premij, ki danes vladajo na evropskih in drugih trgih za primarne drogove in livarske zlitine. Ti prodajni rezultati so občutno zmanjšali bolečino zaradi nizke borzne cene aluminija, ki že leta določa poslovanje celotne skupine.

Drogov in primarnih zlitin bomo sicer proizvedli in prodali, kot je bilo planirano, prav tako širokega traku in livarskih zlitin, proizvedenih iz odpadnega aluminija. Pri tej skupini proizvodov smo uspešno nadaljevali spreminjanje strukture zlitin v prid konkurenčnejšim. Proizvodnja je potekala dokaj nemoteno, večje težave z realizacijo je povzročila sanacija obzidave dvokomornih peči.

Čim večja zasedenost proizvodnih zmogljivostih ob stalnih izboljšavah procesa ter aktivno delo na nabavnem in prodajnem področju je še vedno pot, ki vodi do dobrih rezultatov poslovanja in ji bomo sledili tudi v letu 2015. Ob tej priložnosti se zahvaljujem vsem sodelavcem družbe Talum Livarna in tudi skupine Talum za uspešno delo in vam želim vse dobro v novem letu 2015.

Brane Kožuh
direktor družbe Talum Izparilniki

Visoki cilji kljub težkim razmeram na trgu

Prve ocene našega poslovanja v iztekajočem se letu so že znane. Pri programu izparilnikov so se po normalnem prvem polletju v drugem delu leta močno zmanjšala naročila. Rezultat tega je, da ne bomo dosegli zelenega obsega prodaje in posledično pričakovanega poslovnega izida. Industrija hladilno-zamrzovalnih aparatov, ki ji prodamo večino naših proizvodov, je po eni strani pod velikim pritiskom konkurence iz Turčije in Azije, po drugi strani pa si evropski trg še vedno ni opomogel od gospodarske krize. Ti razlogi negativno vplivajo na naše

poslovanje, ki bo tudi v naslednjih letih zelo nepredvidljivo.

Razvoj drugih proizvodov, ki so izdelani na osnovi naše tehnologije *roll bond*, počasi kaže prve rezultate. Na osnovi testiranj v letošnjem letu so nekateri izdelki prišli do faze uvajanja v redno proizvodnjo, kar pomeni, da si v naslednjem letu obetamo več naročil. Nadejamo se, da bo na trgu vedno več izdelkov, ki bodo imeli vgrajene naše izdelke.

Tudi v programu Storal se lahko pohvalimo z večjim obsegom opravljenega dela in z vedno novimi izdelki in storitvami. S tem uresničujemo strategijo, da poskušamo v prvem koraku pridobiti čim več storitev v Talumovi industrijski coni, v drugi fazi pa seveda tudi zunaj nje.

Svojim sodelavcem se za kakovostno in predvsem pri novih proizvodih inovativno delo iskreno zahvaljujem, saj smo pokazali, da znamo razvijati in izdelovati vedno bolj kompleksne izdelke in storitve. Cilje za leto 2015 smo si kljub težkim razmeram na trgu spet postavili visoko. Dosegli jih bomo le s trdim in vztrajnim delom vseh zaposlenih. Vsem svojim sodelavcem želim v novem letu veliko delovnih uspehov in zadovoljstva pri delu. Enako jim želim tudi v njihovem osebnem življenju, predvsem pa obilo sreče in zdravja.

Mirko Veselič
direktor družbe Talum Ulitki

Presegli smo zastavljeno!

Decembra lani sem vsem skupaj zaželel, da bi bili v prihajajočem letu srečni in uspešni. V krogu svojih bližnjih in pri delu je pomembno, da gradimo zaupanje med sodelavci, da kot kolektiv držimo skupaj in ustvarjamo takšno okolje, v katerem se bomo počutili varne, ustvarjalne in koristne. Ali smo v letu 2014 izpolnili želje, pričakovanja, poslovne cilje? Smo, ključne poslovne cilje smo presegli, proizvodnja in prodaja v letu 2014 sta povečani za 125 odstotkov glede na leto 2013, s tem bomo tudi presegli cilj za 20 odstotkov glede na plan za leto 2014. Dosegli bomo dober poslovni rezultat. V Ulitkih nas je zaposlenih že 150, samo letos imamo 85 novih sodelavcev. Mnogo smo se učili vrednot Taluma in po njih živeli, investirali smo v nova znanja, implementirali devet novih serijskih izdelkov, štiri nove izdelke v razvoju, investirali več kot 2,3 milijona evrov v novo opremo, imamo 0,7 inovativnega predloga na zaposlenega ... Bilo je pestro. Rezultati se merijo s števkami, vendar se za njimi skriva delo sodelavk in sodelavcev, ki so ustvarjali, ustvarili in presegli pričakovano. Hvala vam!

Sposobnost prilagajanja novim situacijam je ena ključnih sposobnosti uspešnih gospodarskih družb. Ravno ta sposobnost nam omogoča, da si že postavljamo nove, še smejeje cilje (povečanje prodaje za 25 odstotkov v letu 2015 glede na leto 2014) in verjamemo v dober poslovni rezultat ob izpolnitvi tega obsega prodaje. Zahvala upravi Taluma za zaupanje in vso podporo pri uresničevanju strategije podjetja Talum Ulitki.

Vsem sodelavkam in sodelavcem v Ulitkih in v skupini Talum želim lepe božične praznike, novo leto

Brane Kožuh

Mirko Veselič

2015 pa naj nam prinese zdravja in medsebojnega razumevanja.

Več o nas si oglejte na www.talum-castings.si.

Mag. Mihael Hameršak

direktor družbe Talum Servis in inženiring

Poslovno in razvojno uspešno leto

V letu 2014 bomo ustvarili za več kot 11 milijonov evrov prometa, od tega približno 15 odstotkov zunaj skupine Talum. V štirih letih nam je uspelo lastne organizacijske procese prilagoditi do te mere, da smo bili leta 2014 sposobni učinkovito poslovati na treh kontinentih sveta. Tako uspešno delujemo ne samo na slovenskem trgu, pač pa tudi na bližnjih trgih, kot so avstrijski, italijanski, nemški in hrvaški. Lastne proizvode in storitve smo prodajali tudi v Rusijo, Egipt in Argentino. Prav v Argentini smo skupaj s sestrsko družbo Talum Rondelice uspešno zagnali novo proizvodnjo najkakovostnejših rondelic, v katero je investirala družba Exal, ki ima sedež v ZDA. Da bomo v prihodnje na trgu še bolj prepoznavni, smo se smelo lotili nekaterih razvojnih projektov. Naj naštejemo samo nekatere: razvoj in proizvodnja žarilne peči za aluminijske odlitke, razvoj in izdelava 700 kg vzdrževalne peči, razvoj in izdelava gravitacijskega livnega stroja za litje aluminija, razvoj in izdelava naprave za čiščenje jeder, razvoj in izdelava številnih orodij za gravitacijsko in nizkotlačno litje aluminija ter gumarsko industrijo, izdelava fermentorja za nemško inženiring hišo Schmack ...

Za uspešno realizacijo vseh aktivnosti v letu 2014 se zahvaljujem vsem zaposlenim v obvladujoči družbi Talum, d. d., v sestrskih družbah skupine Talum, predvsem pa slehernemu sodelavcu družbe Talum Servis in inženiring. Vsem poslovnim partnerjem iskrena hvala za izkazano zaupanje.

Tudi v letu 2015 imamo zastavljene smele cilje: obseg poslovanja nameravamo dvigniti za 9 odstotkov glede na leto 2014, intenzivno bomo delali za dvig učinkovitosti na tehnološkem, stroškovnem in organizacijskem področju, še naprej bomo razvijali lastne proizvode in mrežo kupcev ter dobaviteljev. Da bomo lahko dolgoročno sledili zastavljenim ciljem in strategiji, nameravamo povečati število zaposlenih za 6 odstotkov, predvsem na področjih, s katerimi bomo tudi v prihodnje dvigovali dodano vrednost lastnih proizvodov.

V prihajajočem letu 2015 želim vsem zaposlenim skupine Talum, poslovnim partnerjem, zlasti pa sodelavcem Taluma Servisa in inženiringa veliko uspehov, zdravja in osebne sreče.

Dr. Marko Homšak

direktor družbe Talum inštitut

Želimo biti ustvarjalni in podjetni

Približuje se zaključek poslovnega leta. Na sklepe, ugotovitve, analize bo treba še nekoliko počakati,

pa vendar lahko naredimo prvo oceno o uspešnosti. Do konca leta 2014 bo realizirani obseg storitev prevzemne kontrole, laboratorijskih določitev, spektroskopije, mehanskih preiskav takšen, da bodo izpolnjeni in tudi preseženi zastavljeni plani. Dejavnost podjetja je v večini prilagojena potrebam skupine Talum. Nikakor tudi ni zanemarljiv delež tistih storitev, ki smo ga opravili za obstoječe in predvsem nove kupce zunaj skupine Talum. Svoje storitve smo predstavili na hrvaškem in srbskem trgu, nekateri predstavniki s teh tržišč pa so bili na primerjalnem testiranju pri nas. Če pri tem upoštevamo še zelo otežene razmere na slovenskem trgu, predvsem v industriji, ki so ji naše storitve namenjene, potem smo lahko z doseženim zadovoljni. Novi osvojeni akreditirani postopki nam omogočajo dodatno ponudbo storitev in znanja.

Pri delu preizkušamo nove načine, pristope z veliko mero energije, timskega dela, z ustvarjanjem razmer, ki nam bodo omogočale ustrezen odziv na izzive in prepoznavanje priložnosti – torej želimo biti ne samo odprti in pripravljeni na sodelovanje, pač pa tudi ustvarjalni in podjetni. Verjamem, da nam bo uspelo, saj skupaj zmoremo skoraj vse.

Naj ob koncu leta vsem sodelavcem iz prevzemne kontrole in laboratorija za vloženo energijo in prispevek k skupnemu doseganju ciljev izrečem iskreno zahvalo ter zaželim mirne božične praznike, v novem letu pa zdravja in novih uspehov.

Mag. Albert Korošec

direktor družbe Kreativni aluminij

Majhni ljudje z velikimi dejanji

Vsako novo leto je priložnost za pogled v preteklost, za spomine na lepe in manj lepe dogodke, srečanje s sedanostjo ter za nove načrte za prihodnost. Izkušnje iz preteklosti nam pomagajo pri oblikovanju življenja v sedanosti in predstavljajo znanje za prihodnost. Naše osebno znanje izhaja iz naše volje, želje po učenju in odkrivanju novega ter odprtosti za dojetje sveta okrog nas ter nas oboroži za prihodnje nepredvidene dogodke, s katerimi se redno srečuje vsakdo od nas, prav tako pa celotna družba, v kateri živimo. Talum predstavlja združeno znanje vseh nas, ki smo ta trenutek zaposleni v njem, in še veliko več posameznikov, ki so 60 let prispevali znanje k temu, kar Talum danes je. Ob takšni obletnici je pošteno, da se zavedamo, kako pomembni so prispevki posameznikov v času, saj bomo samo na ta način cenili dediščino znanja, ki smo jo prejeli od predhodnikov, predvsem pa se zavedali, da moramo to dediščino ne samo ohraniti, ampak bistveno nadgraditi za naslednike. Kako to doseči drugače kot z vedoželjnostjo in nenehnim učenjem? Nobena skrivnost ni, da je **hitrost učenja** postala najpomembnejša prednost v podjetju, edina, ki zagotavlja hitro prilagajanje, konkurenčnost, preživetje ... Šestdeseta obletnica je zavirljiv dosežek, ki je po mojem še posebej posvečen vsem sodelavcem, ki so v senci anonimnosti z vsakodnevnim delom dodajali kamenčke v mozaik skupne zgodbe. Mali ljudje spreminjajo svet na bolje z velikimi in plemenitimi

Mag. Mihael Hameršak

Dr. Marko Homšak

Mag. Albert Korošec

dejanji, ki so odraz nesebičnosti in zavedanja sodegovornosti. Člani ekipe, ki razvijajo blagovno znamko Kreal, so v preteklem letu opravili velik izpit v razvojnem preskoku (več kot 50 izdelkov in storitev na treh proizvodnih linijah), predvsem pa so dokazali, da jim je učenje izziv in del vsakdanjega življenja. Velika odrekanja in naporji za majhne in velikokrat nevidne korake se poplačajo z rezultati, ki ne pridejo takoj ali so velikokrat spregledani. Rezultatov ne bi bilo brez vztrajnosti in izjemne energije pri iskanju rešitev. Žal so ideje posameznikov velikokrat zavržene, zaničevane, nerazumljene ... Zato je stvar vseh nas, da smo sposobni odprtosti za ideje, ki jih ne razumemo takoj, predvsem pa, da se naučimo spoštovati drugačne in razmislimo o misli Robina S. Sharpe: »Sanjačem se posmehujemo, da so nepraktični. Resnica je, da so najbolj praktični, saj nas njihove inovacije vodijo k napredku in k boljšemu načinu življenja za vse nas.« Upam, da se zavedamo pomena znanja in potenciala, ki nam ga daje znanje preteklosti ob spoštovanju vseh dosežkov anonimnih sodelavcev, ki so sodelovali pri Talumovi zgodbi s šestdesetletno zgodovino. S spoštovanjem dosežkov vztrajnih, nerazumljenih, drugačnih lahko dokažemo, da verjamemo in da želimo dolgo in lepo prihodnost za Talum. Vsem želim, da bi bilo prihajajoče leto polno majhnih, lepih dogodkov, osebnih in poslovnih uspehov.

Vladimir Pignar
direktor družbe Vital

Dali smo vse od sebe

Dali smo vse od sebe v različnih odtenkih uspešnosti ... Smo delali, garali, se promovirali, se veselili ..., bili in postali še bolj prepoznavni. Vse to nas je zaznamovalo v letu, ki se poslavlja. Priprava jedi, pogrinjkov, prostorov je svojevrstna umetnost, ki jo uresničuje celotni kolektiv družbe Vital, d. o. o. V turbulentnem času življenja iščemo načine in vire, ki bi nas v pravi meri navduševali, veselili, zunanje in notranje potrjevali, kar je izjemno težko in naporno. Ni poklica ne posameznika, ki bi na svojem delovnem mestu vsak dan znova in znova našel vse te spodbude, pomembno pa je, da vsak dan najdemo človeka, ki ga cenimo v njegovi veličini sposobnosti in drugačnosti. Zaznamujejo nas timsko delo in spretnosti, ki se jih moramo vedno znova učiti in jih razvijati. Te spretnosti pripomorejo k večji uspešnosti in učinkovitosti. V 21. stoletju zahteva naše delo hitre prilagoditve, opremljenost s številnimi novostmi in medsebojnimi spretnostmi, tradicionalnost odseva v sodobnosti. Kako zagotavljati to raznolikost norm posameznika, skupine, kako usmerjati, kako se znajti? Razvijamo svoj slog, s ščepcem vaših želja, pomešan z barvami in odtenki, ki jih najdete v svojem domu, da bi se tudi pri nas počutili kot doma. Za prihajajoče leto si vedno želimo veliko, že zdavnaj pa vemo, da je čar v malih odmerkih in naj jih bo vsak dan toliko, da si bomo jutri vsi ponovno želeli biti skupaj, z vsemi našimi zahtevami in delom, v katerem bomo vsaj malo

uživali in se veselili zadovoljnega Talumovega delavca, ki si v delovniku zasluži okusno malico, ali gosta v restavraciji, ki mu lahko pokažemo nekaj kulinarične umetnosti. Želimo si, da bi pri opazovanju drobnih detajlov našega dela opazili, da je nekdo za vas delal s srcem.

Daniel Vrbnjak
direktor družbe Vrtnarstvo Revital

Leto velikih sprememb

Leto 2014 je bilo za podjetje Revital leto velikih sprememb. Spremljali so nas težki in naporni dnevi, pa tudi lepi in veseli. Ustvarjanje zdravih temeljev, s katerimi smo se lahko postavili na trg kot pomemben igralec, predvsem pa kot podjetje, ki si želi uspeti, nas je večkrat postavljalo pred velike izzive, s katerimi smo se soočali in jih tudi uspešno reševali. Zavedanje, kako pomembno je, da se kot celotna ekipa z največjo mero zaupanja in spoštovanja lotimo reševanja problema, nas bo vedno spremljalo. Posebej je treba poudariti pomembnost vsakega posameznika pri vzgoji več kot dva milijona rastlin letno. Ustvariti življenje rastlin in jih pripraviti do faze polnega življenja je poseben užitek.

Ob koncu leta iskrena hvala vsem sodelavcem podjetja Revital ter vsem, ki so pri delu podjetja sodelovali na kakršen koli način.

Vsem zaposlenim iz skupine Talum želim v letu 2015 predvsem zdravja. Prepričan sem, da če bomo delovali kot »velika družina«, nam nič ne more prekrižati poti, po kateri hodimo že 60 let.

Vladimir Pignar

Daniel Vrbnjak

Iztok Trafela
direktor družbe Vargas-Al

Prijazen pogled na vaše premoženje

V dneh, ko vsi hitimo in urejamo še zadnje nedokončane zadeve v odhajajočem letu 2014, smo z mislimi že v prihajajočem letu 2015.

Tudi v Vargas-Alu smo delno analizo poslovanja v letu 2014 že opravili in leto lahko ocenimo kot uspešno, saj smo dosegli zastavljene cilje in izvedli tudi kar precej aktivnosti. Če smo v letu 2013 še bili bolj opazovalci trga tehničnega varovanja, smo v tem letu kar nekaj prihodkov ustvarili z našo novo dejavnostjo tehničnega varovanja, torej z montažo in servisom protivlomnih in protipožarnih sistemov ter videonadzora. Prav tako smo s pridobljeno licenco za varovanje prireditev v gostinskih lokalih dodali še novo storitev na področju fizičnega varovanja.

V Vargas-Alu se zavedamo, da smo tudi s svojim deležem prispevali k uspešnemu poslovanju skupine Talum. S storitvami, ki jih ponujamo in opravljamo na področju požarne varnosti in fizično-tehničnega varovanja, zaposleni v Vargas-Alu tako težimo k cilju iz strategije, da bi konec leta 2015 ustvarili na zunanjih trgih 50 odstotkov prihodkov. Za to imamo potrebna strokovna znanja in licence,

Iztok Trafela

s katerimi bomo tudi v prihajajočem letu poskrbeli, da bo vaše oziroma naše premoženje varno. V imenu vseh zaposlenih v družbi Vargas-Al vam v prihajajočem letu želim vse dobro z našim sloganom: »Ko nam za premoženje ni vseeno« – srečno 2015.

Igor Jeza
SKEI Talum

Poudarek na našem delu

Kitajski horoskop za leto 2015 bo v znamenju koze in števila osem. Dobra stran je, da v letnici ni »kozmičnega dolga«, kakor sta ga imeli letnici 2013 in 2014.

V celotnem letu 2015 bo poudarek na našem delu, vendar bo treba uravnotežiti razmerje med delom in zasebnim življenjem. Na finančnem področju se izogibajte nakupu nepotrebnih stvari, ugodna »finančna kondicija« vam bo omogočila, da se boste rešili dolgov iz preteklosti. Kot piše optimistično v horoskopu, bo tudi v letu, ki prihaja, treba biti strpen in iskati dobre rešitve.

Sindikata Skei se je vse leto trudil biti strpen, iskal je dobre rešitve in na različne načine pomagal svojim članom prebroditi leto, ki se poslavlja. Bili smo na dveh izletih, se udeležili športnih iger, se izobraževali iz varstva in zdravja pri delu, pozimi smo smučali na Pohorju ali se kopali v termah. Na sestankih smo opozarjali na probleme, ki so se pojavljali v delovnih enotah, in jih s konstruktivnimi predlogi uspešno reševali. Marsikomu smo pomagali prebroditi finančno stisko, s katero se je letos soočalo vse preveč naših članov. V Silkemu smo podpisali novo ugodno podjetniško pogodbo.

Najpomembnejši dogodek je bil podpis nove Kolektivne pogodbe za dejavnost kovinskih materialov in livarn, saj je stara že potekla. Pogajanja so bila najtežja doslej, saj je panoga v zadnjih šestih letih ustvarila izgubo. Spremembe so v osnovni plači, ki bo večja za 2,1 odstotka, in višini regresa, ki bo znašal 885 evrov. Novejši je normativni del pogodbe, še posebej o dopustih in pripravniki. Pogajanja so bila težka, saj so delodajalci »špekulirali« s pričakovanji o bistvenem znižanju pravic delavcev po novem ZDR-1 zaradi posledic gospodarske in finančne krize. Rezultat sklenjene nove kolektivne pogodbe kaže, da smo obljubo držali in da je njena končna vsebina za delavce bistveno bolj ugodna, kot so s predlogom želeli delodajalci.

Tudi v novem letu naj bo vaš korak odmeven, vaša beseda pogumna, življenje iskriivo, ustvarjalno in polno toplih trenutkov. Ko ne veste, več kako naprej, se vedno najde rešitev. Zato smo tu sindikati, da pomagamo, svetujemo in podpiramo. Želimo vam vesel božič ter srečno, zdravo in uspešno leto 2015.

Zahvaljujemo se vam, da ste član našega sindikata Skei. ▣

Igor Jeza

Ustanovitev

Metalurškega strateškega sveta

Izboljšanje strokovnega okolja metalurgije

V Sloveniji imamo v kovinskopredelovalni industriji 2.865 družb z 52.603 zaposlenimi, čisti prihodek od prodaje je 6.923 milijard evrov, dodana vrednost na zaposlenega 34.427 evrov, delež prodaje na tujih trgih je 66-odstoten. Za proizvodnjo kovin imamo 83 družb s 7.415 zaposlenimi, čisti prihodek od prodaje je 1.490 milijard evrov, dodana vrednost na zaposlenega je 38.710 evrov, delež prodaje na tujih trgih je 71-odstoten. Livarsko dejavnost opravlja 65 družb s 4.078 zaposlenimi, ki so ustvarile 448 milijonov evrov čistega prihodka, dodana vrednost na zaposlenega je 34.540 evrov.

MAG. AVGUST ŠIBILA

V okviru 22. Mednarodne konference o materialih in tehnologijah je bil organiziran posvet, skupna ugotovitev na njem pa je bila, da metalurgija na področju raziskovalne dejavnosti nima ustrezne družbene podpore. Vse družbe na področju proizvodnje kovin, kovinskopredelovalne industrije in livarstva ustvarijo skupaj skoraj 9 milijard evrov prihodkov, kar predstavlja osmino vseh prihodkov v Sloveniji. Alarmanтно je, da področje metalurgije ni samostojno področje na ARRS in je pri financiranju raziskovalnih projektov popolnoma spregledano, saj v zadnjem desetletju praktično ni bilo metalurških projektov, ki bi jih podpiralo Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in šport in tudi ne Ministrstvo za gospodarstvo in tehnologijo. V prid pomembnosti te industrije za Slovenijo govori tudi sedem kompozitnih kazalnikov panoge (indeks dodane vrednosti, število zaposlenih, dodana vrednost v evrih, dodana vrednost na zaposlenega v evrih, čisti prihodki od prodaje, skupaj čisti prihodki od prodaje na tujem trgu, izvoz v odstotkih prihodkov), ki razvrščajo panoge po pomembnosti. Na tej lestvici je kar na prvem mestu proizvodnja kovinskih izdelkov razen strojev in naprav, proizvodnja kovin pa je na odličnem osmem mestu med 45 panogami, ki so na tej lestvici. Udeleženci posveta so se strinjali, da je treba področje metalurgije

umestiti v vse razvojne strategije in akte Republike Slovenije, ki so osnova za priprave na razpise, kot so tudi Horizont 2020, Pametna specializacija Slovenije, Eureka in drugi. Z vsemi temi ukrepi se bo povečala podpora razvojno navedenih metalurških in kovinskopredelovalnih družb, vzpostavili se bodo pogoji za povečanje konkurenčnosti, izboljšalo gospodarsko okolje za delovanje teh podjetij (cena energentov, okoljske dajatve, zaposlitvena politika).

Na posvetu je bila predlagana ustanovitev Metalurškega strateškega sveta, katerega član bo tudi predsednik uprave Taluma, d. d., Marko Drobnič kot predstavnik industrije aluminija. Metalurški strateški svet bo sicer sestavljen iz predstavnikov industrije jekla in aluminija, avtomobilске industrije, predstavnikov raziskovalnih zavodov in univerz. Člani bodo:

- doc. dr. Matjaž Godec, IMT, predstavnik JRZ,
- prof. dr. Primož Mrvar, UL, NTF, OMM, predstavnik univerze,
- Andrej Gradišnik, direktor družbe Metal Ravne, predstavnik industrije jekla,
- Marjan Mačkošek, direktor družbe Štore Steel, predstavnik industrije jekla,
- Edvard Slaček, direktor Impola, d. o. o., predstavnik industrije aluminija,
- Marko Drobnič, predsednik uprave Taluma,

predstavnik industrije aluminija,

- dr. Tomaž Savšek, pomočnik TPV, predstavnik avtomobilске industrije,
- Alenka Avberšek, izvršna direktorica GZS, predstavnica Gospodarske zbornice,
- prof. dr. Alojz Križman, Svet za znanost in tehnologijo, MIZŠ, predstavnik metalurške stroke,
- prof. dr. Vojteh Leskovšek, Svet za znanost in tehnologijo, MIZŠ, predstavnik metalurške stroke.

Stimulativno poslovno okolje bo najboljša popotnica za razvoj metalurške panoge v prihodnosti. Za nadaljnji razvoj novih metalurških tehnologij in proizvodov potrebujemo delujočo, poslovno uspešno industrijo. Današnja uspešnost slovenske metalurške industrije dokazuje, da je razvojnih potencialov veliko, prav tako ambicij in znanja. Z usklajenim sodelovanjem in povezovanjem v panogi, z ustvarjanjem širše interesne koalicije (podjetja, univerze, inštituti itd.) in z ustrezno komunikacijo o stanju in pričakovanih panoge se nadejamo konkretnjših sistemskih ukrepov države v smeri povečevanja konkurenčnosti domačega poslovnega okolja, ki bodo metalurški panogi omogočili dodaten zagon in širitev. ■

Naloge Metalurškega strateškega sveta bodo:

- izdelati načrt razvoja področja metalurgije in kovinskopredelovalne industrije v Sloveniji (načrt mora vsebovati med drugim tudi pozitiven pristop k promociji panoge z zaposlitvenimi možnostmi predvsem v manj razvitih regijah; metalurgija ni več črna panoga, promocija poklica od poklicne, srednje in visokošolske do akademske izobrazbe),
- izoblikovati poslovno okolje za konkurenčno delovanje podjetij v metalurški stroki,
- doseči vključenost predstavnikov gospodarstva pri določanju prednostnih raziskovalnih področij, tako da se sorazmerni del denarja, ki ga ta panoga prispeva v proračun, panogi nameni prek razpisov,
- ustanoviti samostojno raziskovalno področje metalurgije v okviru financiranja raziskovalnih projektov na ARRS,
- skupaj pripraviti dokumente za Pametno specializacijo Slovenije,
- povezovati metalurško stroko v Sloveniji in EU,
- doseči, da bo država podprla projekt Eureka Metallurgy Europe, ki je glede na pomen področja za državo nujen,
- intenzivirati znanstvenoraziskovalno delo v povezavi z gospodarstvom, javnimi raziskovalnimi zavodi in univerzami,
- spodbujati razvoj novih izdelkov z visoko dodano vrednostjo.

Nagrada za ločevanje odpadkov

Za zaključek leta 2014 je skupina Talum prejela poseben certifikat »Resources Saved«, ki nam ga je podelilo podjetje Interseroh, ki je del korporacije Alba iz Nemčije.

DR. MARKO HOMŠAK,
KRISTIAN LIPOVAC
FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ

WWW.RESOURCES-
SAVED.COM/FACTS-FIGURES/.

Količina materialnih virov, ki je zapisana na certifikatu, je preračunana glede na količine odpadnih surovin (materialnih tokov), ki smo jih v letu 2013 zbrali in predali družbi Interseroh v predelavo. Talum je lani zbral 2.800 kilogramov odpadne električne in elektronske opreme in 27.901 kilogramov mešanih kovin. Z recikliranjem teh materialnih tokov je bilo, preračunano, prihranjenih 40.050 kilogramov materialnih virov, kar je enako teži 94 jablan. Poleg tega so se s tem izpu-

sti toplogrednih plinov posredno zmanjšali za 2.682 kilogramov.

Količina materialnih virov, ki smo jih s tem prihranili, so preračunani po priznani metodologiji inštituta Fraunhofer Umsicht iz Nemčije. Več o študiji si lahko prebere tudi na uradni spletni strani, ki jo je v ta namen pripravilo podjetje Interseroh Alba Group v Nemčiji v sodelovanju z inštitutom Fraunhofer.

Certifikat je v mednarodnem prostoru pomembno priznanje, zato ga lahko z veseljem in ponosom uporabljamo. □

KREATIVNI ALUMINIJ

Nova kolekcija

Prva prodajna konferenca »XTREME OUTDOOR«
5. december 2014

ALBERT KOROŠEC
FOTO: ARHIV

Na konferenci so sodelovali predstavniki podjetij Talum, Kreativni aluminij in Boxmark ter šest prodajnih zastopnikov iz ZDA, Monaka, Nemčije in Nizozemske. V okviru konference sta bila vključena tudi ogleda podjetij Talum (dan prej) in Boxmark.

Namen konference je bil prikaz kompetenc obeh partnerskih podjetij, Boxmarka in Taluma (Kreal), ki razvijata proizvode pod skupno novo blagovno znamko »Xtreme Outdoor«, ter nastavev komunikacijskih poti med razvojem, proizvodnjo in distribucijo oziroma prodajo.

Povratne informacije s trga bodo ključne za prodor na trg, stalno zagotavljanje kakovosti ter nadaljnji razvoj in nadgradnjo proizvodne linije sedežnega kompleta. Seznanitev predstavnikov s stanjem pri industrializaciji, testiranjih in pridobivanju ustreznih certifikatov je bilo na konferenci naslednje pomembno poglavje. Predstavljena je bila nova kolekcija sedežnega kompleta, ki naj bi bila prvič predstavljena konec februarja prihodnje leto. Srečanje je potekalo v prijetnem druženju in spoznavanju, kar je pomembno izhodišče za dolgoročno sodelovanje pri obstoječih in novih programih. □

Udeleženci konference na obisku v Talumu

TALUM IZPARILNIKI

Emilie InfraSUN

Pilotski projekt IJS

FRANJO SKUBER
FOTO: SPLET

V ponedeljek, 27. oktobra 2014, je Institut »Jožef Stefan« v okviru mednarodnega projekta Emilie na eni od svojih stavb na Jamovi cesti v Ljubljani slovesno odprl pilotni objekt, imenovan InfraSUN. Projekt temelji na integraciji naj-sodobnejših sončnih termalnih tehnologij v enovit sistem ogrevanja in hlajenja prostorov z energijo sonca. Za izboljšanje splošne energijske učinkovitosti je dodan še sistem rekuperacije toplote.

Otvoritve pilotnega projekta se je udeležil tudi predsednik Vlade RS dr. Miro Cerar.

S tehnološko opremo, ki je vgrajena v pilotni objekt, sodelujejo različna podjetja, med drugim tudi odvisna družba Talum Izparilniki. Iskrene čestitke ekipi, ki jo sestavljajo Franjo Skuber, Goran Popovič in Brane Kožuh, ter vsem preostalom zaposlenim v odvisni družbi Talum Izparilniki, ki je bila vključena v projekt na področju raziskav in razvoja absorberja. □

Predsednik Uprave Taluma na otvoritvi pilotskega objekta

Objekt InfraSUN

Decembra bo še posebej živahno

ZLATKA VERBANČIČ

FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ

Na delovno mesto pridem ob 7. uri. Ker nimamo svojega jutranjega rituala, kot je pitje kave, začnem takoj delati. Pregledam pošto in preverim, koliko računov je v sistemu; ti so k nam prišli po 15. uri, torej po delavniku, in jih zato ni bilo mogoče takoj obdelati.

Vložišče je do nedavnega spadalo k družbi Revital, d. o. o., po novem pa spadamo k Finančni službi. Posledično so se naša opravila z uvedbo dokumentacijskega sistema precej spremenila. Ko kurir prinese pošto, jo najprej odpremo in razporedimo po službah in posameznih družbah v skupini Talum, nato jo s skeniranjem vnesemo v dokumentacijski sistem. Pošto, ki se nanaša na Pravno službo, Alin, sindikat, RC-Simit, zasebno pošto in pakete posebej vpisujemo v evidence, da zagotovimo sledljivost. Tudi pri lastnih in tujih pogodbah, ki jih sprejemamo ali odpošiljamo, imamo poseben postopek.

Po novem se vsa vhodna pošta skenira v centralnem vložišču organizacije. Na vsako prejeto pošto je treba nalepiti črtno kodo, ki nakazuje, da so bili dokumenti zajeti v dokumentacijski sistem. Fizične dokumente po skeniranju in evidentiranju podatkov posredujemo odgovorni osebi. Z zajemom in evidentiranjem prejete pošte pridobimo v aplikaciji Business Connect avtomatično

vodenje knjige prejete pošte in s tem evidenco nad vso prejeto pošto.

Izhodna pošta še vedno prihaja v vložišče v mapah. Vsako kuverto je treba stehati in priporočeno pošto opremiti z R-številko ter jo vpisati v knjigo oddane priporočene pošte. To je treba narediti tudi z vsako izhodno pogodbo. Vhodna pošta ter domači in tuji računi prihajajo k nam v dveh oblikah, v papirnati in elektronski. Tiste v papirnati obliki je treba s skeniranjem vnesti v dokumentacijski sistem. Za vsak račun in vhodno pošto je treba vnesti metapodatke, ki jih prepisemo s samega računa ali dokumenta. Pri vnosu podatkov moraš biti natančen, da se ne pojavijo napake. V prejšnjem sistemu je bilo treba račune opremiti s temeljnico, za vsako podjetje pa smo imeli še vpisno knjigo prejetih računov, ki smo jih morali vpisovati ročno. Treba je vedeti, da gre vsak račun v finančno službo, saj ga je treba plačati.

Na dan obdelamo v povprečju od 150 do 300 vhodnih računov in vhodne pošte. Decembra bo še posebej živahno, saj bodo v podjetje prihajala tudi novoletna voščila, pa tudi mi jih bomo pošiljali drugim.

Moj delovni dan se konča ob treh popoldne, razen takrat, kadar imamo veliko pošte, takrat je treba ostati dlje.

Zlatka Verbančič

»Na dan obdelamo v povprečju od 150 do 300 vhodnih računov in vhodne pošte. Decembra bo še posebej živahno, saj bodo v podjetje prihajala tudi novoletna voščila, pa tudi mi jih bomo pošiljali drugim.«

Naši jubilanti

Čestitke vsem ob jubileju!

FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ
SRDAN MOHORIČ

Vladimir Ivnik

Talum Strateška komerciala
jubilejna nagrada za 10 let

V podjetju Talum sem se zaposlil že leta 1987. V Anodni masi sem opravljal naloge nadzornika proizvodnega procesa. Leta 1989 sem se zaposlil v informatiki, kjer smo začeli uvajati operacijski sistem, današnji Baan. Že takrat mi je veliko pomenilo biti del skupine zaposlenih v takratnem TGA-ju. Istega leta mi je v tovarni ponudila možnost šolanja, kar sem tudi izkoristil in se vpisal na takratni VEKŠ v Mariboru. Žal sem šolanje še isto leto prekinil zaradi odhoda v tujino; na tujem sem ostal vse do leta 2006. Takoj po vrnitvi sem se ponovno zaposlil v Talumu, predvsem zaradi dobrih izkušenj s takratnim TGA-jem. Talum je imel že takrat status solidnega podjetja – in ima ga še danes –, ki je delavcem veliko nudilo. Edina razlika je morda v tem, da podjetje danes nudi malo manj finančne podpore na področju izobraževanja, kar je razumljivo glede na trenutne razmere na trgu, zato pa namenja več denarja za zdravje zaposlenih z različnimi oblikami rekreacije. Letos praznujem jubilej, 10 let dela v Talumu, bilo pa bi jih še veliko več, če se ne bi odločil za odhod v tujino.

Jasna Čuš Babić

Talum Strateška komerciala
jubilejna nagrada za 20 let

Čeprav je minilo že 20 let od mojega prihoda v Talum, se še zelo dobro spomnim občutkov iz prvih tednov in mesecev. Iz absolutne svobode za 8 ur za ograjo, in to vsak dan. Kriza? Priložnost? Hvaležna sem, da sem bila »dode-

ljena« k Stojanu Kerblerju, kjer se je začela moja »električna« pot. Vsekakor priložnost. Gotovo je zanimivo, da so se koncepti oskrbe z električno energijo v zadnjih dvajsetih letih zelo spremenili, istočasno pa ostaja problematika v zvezi s cenami in obremenitvami v bistvu ves čas enaka. Dela ne zmanjka. Če strnem svojih dvajset talumskih let: veliko sem se naučila, dozorela (upam), spoznala srčne ljudi (hvala) in velike strokovnjake. Poleg vzponov je bilo seveda tudi kar nekaj izjemno težkih in stresnih obdobij, iz katerih sem, upam, prišla bogatejša predvsem za dragocene izkušnje. Prvih dvajset je mimo, gremo dalje!

Marija Feguš Šmigoc

Talum Rondelice
jubilejna nagrada za 30 let

Z malo delovnimi izkušnjami sem se zaposlila v takratnem TGA, v TOZD Proizvodnja aluminija. Kaj hitro sem se seznanila z življenjem za temi »črnimi« elektroliznimi zidovi. Delala sem kot tajnica samoupravnih organov. Ves čas sem bila povezana s proizvodnjo, izmenskimi delom in izmenskimi sodelavci. Ni mi bilo in ni mi težko dati čelade na glavo in stopiti v obrat. Kot zapisnikarica sem se morala udeleževati zborov delavcev neposredno v obratu elektrolize, zaradi izmenskega urnika tudi popoldan ali zgodaj zjutraj, da smo tako vključili v obravnavo še nočno izmeno. Spomnim se tudi, da sem bila noseča in nisem niti pomislila, da ne bi šla v elektrolizo. Takratno stanje obratov se z današnjim, kar se ekologije tiče, ne da primerjati, prav tako ne način dela. Vsepovsod je bilo polno prahu in recimo z majico, ki

V novembrski številki časopisa Aluminij, ki je bil namenjen jubileju, smo objavili seznam sodelavcev, ki so letos prejeli jubilejno listino za deset, dvajset ali trideset let dela v Talumu. V tokratni številki smo nekatere izmed njih povabili k pogovoru. Povprašali smo jih, kako se spominjajo Taluma iz časov, ko so začeli svojo službeno pot in kako je videti Talum z njihovimi očmi danes. Klasični intervju, ki smo ga vajeni, smo torej zastavili nekoliko drugače in se v spominu podali na deset-, dvajset- in tridesetletno pot službovanja naših sodelavcev.

sem jo imela v službi, skoraj ni bilo možno iti po službi še v trgovino. Kljub temu smo preživeli veliko lepih trenutkov. Poleg tega da smo na sveta delavcev pogosto potrjevali dvig vrednosti točke, je med ljudmi vladala pozitivna energija med delovnim časom in po njem. Ljudje so bili drugačni, med nami ni bilo napetosti ali nejevolje. Delo brez računalnikov in mobilov je bilo bolj prijazno in opravljeno mirno. Med sodelavci je bilo vnaprej dogovorjeno, h komu se gre »po šihu« na delovno akcijo, bodisi na pomoč pri

gradnji hiše ali popravilo avtomobila. V preteklem 30-letnem obdobju sem se osebnostno in strokovno izpopolnjevala na raznih delavnicah in seminarjih. Menjala sem kar nekaj vodij, doživela nekaj organizacijskih sprememb in spoznala veliko ljudi znotraj in zunaj »fabrike«. Danes seže sodelovanje s poslovnimi partnerji po celi Evropi in tudi dlje. Pred dvema in več desetletji smo večinoma sodelovali le z nekdanjo Jugoslavijo. V pretečenem obdobju sem doživljala vzpone in padce tako v delovnem kot zasebnem življe-

Vladimir Ivnik

Jasna Čuš Babić

Marija Feguš Šmigoc

nju. Spremljala sem zaprtje elektroliznih hal A in B. Prisluhniti je bilo treba marsikateremu posamezniku, ki se je znašel na križpotju življenja. Res je, da so razmere za delo danes veliko ugodnejše, mnogo manj je fizično napornega dela, marsikomu izmed nas zastane dihanje ob spominu na tiste stare elektrolizne peči. Še danes vidim tisti jutranji prihod na delo. Registrirali smo se z žigosnimi karticami po obratih. Naša ura je bila v elektrolizni hali A. Pogled na dolgo vrsto elektroliznih peči, ki so žarile iz teme, glasno ropotanje, ki so ga povzročali »preharji« pri prebijanju elektroliznih peči, močan vonj in zakajenost zaradi katranske smole, veliko prahu pri hoji po obratu, svetlikajoče se oči sredi črnega obraza, ki ga je zakrivala baretka ali kapa s ščitnikom – vse to je bila naša elektroliza in njeni elektrolizerji. Ker delovni proces zahteva 24-urno prisotnost delavca, je izmensko delo neizogibno. To doživljam že od ranega otroštva (tudi oče je bil zaposlen v takratni Glinici) in vem, da ni cene, ki jo mora plačati družina zaradi odsotnosti svojih družinskih članov ob vikendih in praznikih. Vedno je treba slediti spremembam in novostim na delovnem področju. Ker je tudi tehnologija povezana z mojim delom, jo z zanimanjem spremljam. S sedanjo zaposlitvijo sem spoznala vse pomembne proizvodne procese, na kar sem kot ženska lahko tudi ponosna. Dostikrat je zahtevno uskladiti službo in družino. Pridejo trenutki, ko misli begajo iz službe domov in od doma v službo. V popoldanskem času mi dajejo energijo družina, urejanje doma in vrta, druženje s prijatelji in rekreacija. Vsako jutro se razveselim novega dne in novih izzivov. Ponosna sem, da sem tudi jaz delček mozaika skupine Talum.

Mirko Veselič
Talum Ulitki
jubilejna nagrada 20 let

V zgodnji mladosti mi je bil izziv zaposliti se v TGA, nisem pa si predstavljal, na katerih področjih bi lahko oziroma bom delal prvih 20 let. Že kot Talumov štipendist sem spoznaval tovarno in nato začel delati kot tehnolog v Talumu, to je bilo 1. aprila 1994. Kot mlad inženir sem prehodil običajno pot v spoznavanju procesov, od vzdrževanja, proizvodnje rondelic, proizvodnje izparilnikov, proizvodnje platišč, razvoja, postavitve novega programa proizvodnje ulitkov do vodenja nabave in Vitala, sedaj pa sem v vlogi direktorja družbe Talum Ulitki. Na začetku sem imel dobre mentorje, sedaj lahko mentorstvo nudim našim novim sodelavcem. Vedno sem si želel ustvarjati novitete, spraševal sem se, kako narediti stvari bolje, hitreje in ceneje. Zelo pomembno pri vsem dosežanjem strokovnem in vodstvenem delu ter danes pri vodenju Taluma Ulitkov je moje načelo ustvariti in krepiti dobro strokovno ekipo s spoštljivim odnosom in zaupanjem med sodelavci – to je po mojem prepričanju eden glavnih ključev do uspeha. Bistveno je tudi, da razumemo poslanstvo, da smo podjetje, ki nastopa na trgu, podjetje, ki je odvisno od naših kupcev, in edino z razumevanjem potreb trga in dolgoročno poslovno uspešnostjo bomo živi naslednjih 60 let. Ponosen sem, da lahko soustvarjam prihodnost Taluma.

Vili Štrafela
Talum Izparilniki
jubilejna nagrada za 30 let

V Talumu sem se najprej zaposlil kot ključavničar pri obnovi elektroliznih peči. Spominjam se

Danica Hrnčič

kako, težke so bile takrat razmere za delo: vročina, prah, plini, magnetizem, predvsem v elektroliznih halah A in B. Podoba tovarne se je z leti bistveno spreminjala, proizvodni postopki so se modernizirali in avtomatizirali, z elektrolizo C pa so se razmere za delo precej izboljšale. Pri obnovi elektroliznih peči sem bil zaposlen 25 let. Zadnjih šest let sem zaposlen v invalidskem podjetju Storal, kjer sem se soočil z novimi delovnimi izzivi, z novim delovnim okoljem, novimi sodelavci ter zame novo lesno panogo proizvodnje.

Danica Hrnčič
Talum Odnosi z javnostmi
jubilejna nagrada za 30 let

S Talumom sem povezana že več kot 30 let, spomini pravzaprav segajo v otroška leta, saj je bil oče zaposlen v takratnem TGA-ju. Moje prvo srečanje s »fabriko« je bila obvezna počitniška praksa po prvem letniku srednje ekonomske šole. Po končani srednji šoli sem študirala na takratnem VEKŠ-u. Končala sem prvi letnik, ko je prišla pošta, ali želim iti v službo. In res, namesto da bi šla v drugi letnik, se je septembra 1984 začela moja prva in do sedaj edina zaposlitev v takratnem TGA-ju, sedaj Talumu. Začela sem v oddelku za finance in računovodstvo, najprej v tajništvu, kasneje pri obračunu osebnih do-

hodkov, saldakontih, deviznem knjigovodstvu. Avgusta 1990 sem začela delati v takratnem tajništvu kolektivnega poslovnega organa; danes je to tajništvo uprave. Nenehne spremembe so pri delu zahtevale vedno več dodatnega strokovnega znanja, zato sem ob delu s finančno pomočjo Taluma končala najprej višjo in kasneje še visoko strokovno šolo. Vsekakor se z veseljem spominjam pol leta dela v Vitalu, kjer sem imela priložnost spoznati tudi delo v gostinstvu.

Vesela sem, da sem vsa ta leta imela in še imam priložnost delati s sodelavci, med katerimi vladajo dobri medsebojni odnosi, med katerimi sta spoštovanje in zaupanje temelj skupnega dela. Hvala vsem. Z letošnjim oktobrom sem dobila tudi priložnost za nov izziv.

Ponosna sem, da sem že 30 let del Talumove zgodbe. ■

Opravičilo

Jubilanta Franca Ivanuša smo v novembrski številki Aluminija pomotoma zapisali v skupini jubilaritov, ki so zaposleni v družbi Talum Aluminij. Za napako se mu opravičujemo. Franc Ivanuš je namreč zaposlen v družbi Talum Livarna.

Mirko Veselič

Vili Štrafela

Jubilejni november

O aktivnostih, ki so spremljale jubilejno leto 2014, v katerem smo počastili 60 let svojega obstoja, smo že pisali. Priredili smo likovno kolonijo, v predstavitvenem prostoru upravne stavbe so bile na ogled razstave, pripravili smo zbornik in zastavili projekt Lahkotni svet, ki bo trajal še vse prihodnje leto ... No, to je samo nekaj najbolj vidnih aktivnosti. V novembru pa se je zvrstilo še nekaj dogodkov oziroma srečanj, ki jih bomo podrobneje opisali.

ALEKSANDRA JELUŠIČ

FOTO: SRDAN MOHORIČ

ALEKSANDRA JELUŠIČ

Lutkovna predstava »Vedno te ima nekdo rad«

(13. november 2014, ob 17. uri, restavracija Pan v Kidričevem)

Na praznovanje Talumovega rojstnega dne smo povabili otro-

Hvala ekipi podjetja Vital, ki je poskrbela za prijetno vzdušje ter za odlično hrano in pijačo, ter podjetju Vargas-Al za varovanje.

ke naših zaposlenih, ki so na torti velikanki pomagali upihniti šestdeset svečk. Pred tem jih je razveselila lutkovna predstava, ki sta jo uprizorili Luna Ornik in Romana Ercegović, ob odhodu pa smo otrokom podarili knjigo z naslovom »Vedno te ima nekdo rad« avtorice Romane Ercegović.

Anej Kirbiš, 9 let

»Tovarna Talum letos praznuje 60 let. V tej tovarni že 60 let izdelujejo zelo lahko kovino, ki se imenuje aluminij. Iz aluminija se da narediti veliko stvari, kot so avtomobilski deli, okvirji za kolesa, papirčki za bombone in še veliko drugih stvari. Na praznovanje 60 let Taluma sva bila povabljeni tudi midva s sestrnico Enjo. Nastopila je Romana Ercegović. Gledali smo predstavo z naslovom Vedno te ima nekdo rad. Predstava je govorila o miški, ki je mislila, da je nima nihče rad, a na koncu je ugotovila, da se je močno motila. Predstava mi je bila zelo všeč. Na koncu smo dobili še velikansko torto.«

Srečanje s poslovnimi partnerji

(19. november 2014, ob 18. uri, restavracija Pan v Kidričevem)

V sredo, dva dni pred tovarniškim praznikom, smo v restavracijo Pan v Kidričevo povabili naše poslovne partnerje. Večer sta popestrila vokalna skupina Vox Arsana in Big Band RTV Slovenija. Srečanje se je zaključilo ob prijetnem druženju.

Goste smo obdarili s »Šumarji.«

Srečanje z upokojenimi sodelavci

(20. november 2014, ob 10. uri, restavracija Pan v Kidričevem)

Četrtek je bil rezerviran za srečanje z našimi upokojenimi sodelavci. Po nagovoru predsed-

Lutkovna predstava »Vedno te ima nekdo rad«

Srečanje s poslovnimi partnerji

Srečanje z upokojenimi sodelavci

Razstava metuljev

Monokomedija »Mali priročnik biznisa«

Dan odprtih vrat

Tovarniški praznik

nika uprave je sledilo prijetno druženje in obujanje spominov. Podjetje Vital je pripravilo odlično kosilo. Upokoјence smo obdarili s »Šumarji«, ki jih bodo spominjali na tovarno, v kateri so delali do svoje upokoјitve.

Tovarniški praznik

(21. november 2014, ob 15.30, restavracija Pan v Kidričevem)

Na dan Talumovega praznovanja – 60-letnice obstoja tovarne – smo priredili zabavo za zaposlene. Po nagovoru predsednika uprave je sledila slavnostna podelitev zlatih metuljev – nagrade za življenjsko delo oziroma za uspešno delo zaposlenih. Po metuljevem plesu smo zbrane presenetili s torto velikanka. Sledil je ples do jutranjih ur. Za glasbeno podlago je poskrbela glasbena skupina Deja Vu.

Dan odprtih vrat

(22. november 2014, ob 9. uri)

Tudi letos smo na stečaj odprli vrata za obiskovalce, ki so si želeli ogledati Talum, naše mesto v malem. Po uradnem pozdravu predsednika uprave in informacijah Iztoka Trafele o ogledu so se obiskovalci podali na ogled. Letos smo zabeležili več kot 600 obiskovalcev, ki so si pod vodstvom naših strokovnjakov ogledali obrate. Po ogledu smo jih pogostili z golažem.

Razstava metuljev

Novembra smo v razstavnem prostoru upravne stavbe na ogled postavili metulje – simbol tovarne, ki so jih poslikali udeleženci letošnje likovne kolonije. Vsak izmed njih je dal metulju svojo izrazno noto.

Razstava še traja. Dobrodošli!

Monokomedija »Mali priročnik biznisa«

(30. november 2014, ob 19.30, restavracija Pan v Kidričevem)

V nedeljo smo pričarali veliko smeha, saj je v restavraciji Pan gostovalo Mestno gledališče Ptuj s svojo monokomedijo »Mali priročnik biznisa« – od pizdeka do tajkuna. Monokomedija je bila darilo gledališča za dolgoletno dobro sodelovanje. Predstavo smo pripravili za talumovce, njihove svojce in za občane Kidričevega. ■

Talum se predstavi

V Talumu se zavedamo, da bomo svoje cilje lahko uspešno uresničevali le z zaposlenimi, ki imajo ustrezna znanja, zato v zadnjem času posvečamo veliko pozornosti spodbujanju zaposlenih k pridobivanju potrebnih znanj. Prav tako na organiziranih dogodkih v bližnji in širši okolici dijakom in študentom predstavljamo dolgoročne potrebe po zaposlovanju tehničnih kadrov ter trenutne potrebe po novih sodelavcih z ustreznimi znanji. Hkrati dajemo vsem zainteresiranim možnost, da spoznajo, kako in kaj delamo v naši tovarni. V nadaljevanju predstavljamo dogodke, ki smo se jih udeležili novembra.

DARJA VODUŠEK VTIČ

FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ

Tržnica poklicev

V začetku novembra smo se z veseljem odzvali vabilu OŠ Kidričevo, da se kot delodajalec predstavimo na Tržnici poklicev, ki so jo organizirali skupaj z OŠ Majšperk in OŠ Cirkovce. Tržnica poklicev je bila namenjena zlasti osmo- in devetošolcem ter njihovim staršem. Predstavniki izobraževalnih organizacij so predstavljali izobraževalne programe, na katerih lahko po uspešno končanem osnovnem šolanju nadaljujejo izobraževanje. Sami smo predstavljali naše zaposlitvene poklice in možnosti štipendiranja

med srednješolskim izobraževanjem in študijem. Prisotnih je bilo tudi veliko otrok naših zaposlenih, ki so bili še posebej vedoželjni. Verjamemo, da jim bodo pridobljene informacije pomagale pri njihovem lažjem odločanju.

7. sejem obrti, turizma, vina in kletarske opreme Kovito

Med 7. in 9. novembrom je v organizaciji Območne obrtno-podjetniške zbornice Ormož potekal že 7. sejem obrti, turizma, vina in kletarske opreme Kovito. Na sejmu so se predstavili razstavljalci iz Slovenije, Hrvaške, Srbije. Letos

so prvič imeli priložnost tudi delodajalci, da se predstavijo potencialnim iskalcem zaposlitve. Med redkimi delodajalci smo bili prvi dan sejma prisotni tudi talumovci. Tovrstne dogodke vidimo kot priložnost za izboljšanje prepoznavnosti družbe med iskalci zaposlitve na širšem ptujsko-ormoškem območju, saj je večina naših na novo zaposlenih sodelavcev s tega območja.

Dan odprtih vrat slovenskega gospodarstva za mladino in starše

27. novembra, ob prvem vseslovenskem Dnevu odprtih vrat slovenskega gospodarstva za mladino in starše, je tudi Talum odprl svoja vrata za vse zainteresirane. Dan odprtih vrat je bil izveden v sodelovanju z Gospodarsko zbornico Slovenije, Zavodom RS za zaposlovanje in Zavodom RS za šolstvo. S tem dogodkom so orga-

nizatorji želeli narediti korak naprej na področju poklicnega informiranja mladine na prehodu v srednje šole in tako mnogim mladostnikom in njihovim staršem pomagati pri odločitvi, kam naprej. Udeležencem smo predstavili naše poklicne potrebe ter pokazali, katero delo lahko s pridobljeno izobrazbo opravljajo v družbi Talum Ulitki. V Talumu sicer podoben dogodek, ki smo ga poimenovali Praktičen prikaz poklicev, organiziramo že več let, naslednji bo ponovno konec januarja 2015. Zagotovo smo na ta način že marsikomu pomagali pri odločitvi o njegovi nadaljnji izobraževalni poti. Prav gotovo je tudi zato letos na razpis za dodelitev kadrovskih štipendij za pridobitev srednjega poklicnega izobraževanja prispelo več prošenj, kot je bilo razpisanih in kasneje podeljenih štipendij. □

Obiskovalci dneva odprtih vrat slovenskega gospodarstva za mladino in starše

SLUŽBA ZA ODNOS Z JAVNOSTMI

Obiskali so nas

ALEKSANDRA JELUŠIČ

FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ

Hvala sodelavcem za pomoč pri organizaciji ogledov.

21. oktober 2014	učitelji in učiteljice OŠ Ljudevita Pivka v okviru Talumovega projekta Lahkotni svet
23. oktober 2014	učenci OŠ Olge Meglič
27. oktober 2014	učitelji in učiteljice OŠ Olge Meglič v okviru Talumovega projekta Lahkotni svet
8. november 2014	člani Prostovoljnega gasilskega društva Luče
6. december 2014	nogometaši NK Aluminij
8. december 2014	študentje Fakultete za gradbeništvo iz Maribora

Gostje iz ELES-a

Podmladek NK Aluminij

Zgodba o hlebčku

V življenju Konrada Ferka

ALEKSANDRA JELUŠIČ

FOTO: SRDAN MOHORIČ

ALEKSANDRA JELUŠIČ

Igor Ferk, sin Konrada Ferka

Govoriti ali napisati nekaj o osebi, ki jo dobro ali – kot mislimo – najbolj poznamo, posebno če je ta oseba tvoj oče, je v trenutku, ko želiš to storiti, neverjetno težko. Skoraj nemogoče. Zaveš se, da poznaš ogromno nečesa, česar ne znaš imenovati, še manj povezati v zgodbo. Človeku, kot je bil moj oče, ki sebe nikoli ni postavljaj na prvo mesto, naslov *Zgodba o Konradu* ne bi bil pogodu. Popravil bi me in rekel: »To je zgodba o hlebčku aluminija.«

Zgodba o hlebčku in s tem o začetku proizvodnje aluminija v Kidričevem se je začela 4. oktobra leta 1954, ko se je »rodila« ideja o nadaljevanju gradnje tovarne, zasnovane že leta 1942. Kaj je dalo tako trajne temelje, da je Talum danes dočakal 60. obletnico svojega obratovanja?

»Bil je čas, ko smo gradili fabriko,« mi je govoril oče Konrad. Oče je to izgovarjal z neverjetnim ponosom in spoštovanjem. Ponosen pa ni bil le nase, ponosen je bil na vse sodelavce, ki so nesebično delali za skupen in enoten cilj. Bil je čas, ko ti ljudje niso pomislili na osemurni delovnik, zaslužen topli obrok, svoje zdravje ali težave na drugi strani tovarniške ograje. Iz pripovedovanj, ko je želel poudariti prispevek slehernega, so mi ostale v spominu njegove besede: »In to je zgradil delavec, ki je še včeraj obdeloval zemljo Ptujskega in Dravskega polja,

bil viničar v Haložah ali Slovenskih goricah, enako pomemben kot inženir, ki se je prav tako moral učiti vsak dan znova.« Ja, vsi ti so bili v zgodbi o prvem hlebčku aluminija neverjetno enaki, enako pomembni.

Konradovo delovno okolje je bila hala A, elektroliza A, tej se je kasneje priključila še elektroliza B,

je glasil nekako takole: »Elektrolizer je ponosen človek, pri svojem delu res umazan od pet do glave, vendar enak vsem tistim, ki jim delo narekuje ali omogoča nošenje bele srajce.« Takrat sem spoznal in znal ceniti v TGA pridobljeno kvalifikacijo elektrolizer (visokokvalificirani elektrolizer). No, in tako je naključje – ali pa

obe v času TGA, še pred Talumom. Izredno je cenil elektrolizerje, torej tiste delavce, ki so neposredno vplivali na delovanje elektroliznega procesa. Verjetno mu ni bilo težko razložiti, ko sem ga nekoč vprašal, zakaj večina elektrolizerjev prihaja na delo v beli srajci. Ne vem, če bo danes to razumljeno tako, kot sem to razumel takrat sam, a odgovor se

tudi ne – nanese, da je Konrad kot mojster v hali A 4. oktobra 1954 vodil skupino, ki je iz celice (elektrolizne peči) številka 335 počrpala prvi aluminij. Takrat je Konrad z zajemalko zajel in odlil svoj hlebček. Odložil ali postavil ga je na omaro v svoji pisarni, kjer ga je, verjetno večkrat tudi precej prašnega, hranil vse do svoje upokojitve oktobra leta 1982.

»In to je zgradil delavec, ki je še včeraj obdeloval zemljo Ptujskega in Dravskega polja, bil viničar v Haložah ali Slovenskih goricah, enako pomemben kot inženir, ki se je prav tako moral učiti vsak dan znova.«

»Elektrolizer je ponosen človek, pri svojem delu res umazan od pet do glave, vendar enak vsem tistim, ki jim delo narekuje ali omogoča nošenje bele srajce.«

Po upokojitvi je želel, da hlebček prvega aluminija ostane v »fabriki«, zato ga je predal takratnemu vodstvu TOZD-a Proizvodnja aluminija. A usoda hlebčku takrat še ni namenila mesta v »tovarniški vitrini«. Očistili so ga in obdelali v obliko, kot jo ima še danes, in vgravirali posvetilo. Takega je dobil Konrad ob neki priložnosti ponovno v last. Takrat je hlebček dobil svoje mesto na nočni omarici v spalnici in verjamem, da je očeta pogled nanj nemalokrat popeljal po spominih daleč nazaj, tudi v čas, ko hlebčka še ni bilo. Želel bi, da bi se zgodba o hlebčku zame tukaj končala, a moralo se je zgoditi leto 1999, točneje 13. december 1999. Hlebček sem

Konradovega hlebčka« tam, kjer se je njegova zgodba začela. Dovolim si zaključiti tako, kot bi to storil moj oče: »Dragi žtovariši, bodite ponosni na 4. oktober 1954 in peljite fabriko v takšno bodočnost in enotni, kot je bil cilj tistih, ki so jo gradili.«

Marija Kozoderc, upokojenka Taluma

»Gospoda Konrada Ferka se spominjam kot vestnega, pravičnega obratovodje elektrolize A. Delal je samo v dnevni izmeni in je bil predpostavljen vsem vodjem izmen (vsi so že upokojenci). Živel je za elektrolizo, saj je tam delal skupaj z gospodom Majcnom od vsega začetka – od

Gospod Ferk je bil človek dobre srca, pravičen, skromen, predvsem strokoven in spoštovan, saj je znal rešiti marsikateri problem, ki je nastal v začetni fazi proizvodnje. Tudi družina mu je pomenila največ. Posebno sin Igor.

Ko so mu začele pojemati moči in ga je začelo pestiti zdravje, je bil premeščen v pisarno priprave proizvodnje – tam sva bila sodelavca. V pripravi proizvodnje je delal vse do upokojitve. Imam ga v najlepšem spominu.«

Ivo Ercegović, upokojenec Taluma

»Konrad Ferk in Tušek sta za nas, ki smo takrat prišli v fabriko, nekakšna avtoriteta elektroliz A in

postopoma uvedel v delo. Ne samo da je dobro obvladal svoje delo, znal je tudi z ljudmi, s temi Haložani, ki so prihajali dol z bregov in so se zaposlili v fabriki. Peči in tehnologijo je poznal v samo dušo. To so bile stare peči, ki so od človeka zahtevale več fizičnega oziroma ročnega dela. Delavci so bili torej bolj v stiku s samo pečjo, zato so poznali njene zakonitosti in vedeli so, kako se obnaša v določenih situacijah. Razumeli so čudež, po katerem se glinica spremeni v aluminij, in poznali so značaj aluminija. Ob trdem delu pa so se delavci znali tudi pozabavati. Bili so lisjaki. Ponoči so si organizirali kakšno druženje, kaj spili, a peč nikoli ni

po smrti očeta Konrada prenesel v svoj dom. Položil sem ga v stekleno vitrino v dnevni sobi. Priznam, da pogledi na hlebček niso bili pogosti, a vsak, še tako bežen pogled me je spomnil predvsem na vse ponosne elektrolizerje v belih srajcah. Tako bi verjetno ostalo še nekaj časa, če se ne bi zgodila Talumova slovesnost ob 60. obletnici obstoja. Občutil sem, da so »korenine

zagona elektrolize. Ko so elektrolizne peči začele proizvajati aluminij, so iz prvega aluminija v livarni vlili nekaj hlebčkov aluminija z oznako TGA. Te prve hlebčke je vodstvo tovarne podarjalo pomembnim obiskovalcem tovarne, tudi tujim gostom. Gospod Konrad Ferk je hlebček od gospoda Majcna prejel ob svojem življenjskem jubileju. Bil je nadvse počaščen in srečen.

B. Zaradi strokovnosti in znanja, ki sta ju imela, smo ju zelo spoštovali. Ob vstopu v hale so se nam tisti prostori zazdeli ogromni. Prej bi se izgubili kot pa vedeli, kaj vse je treba postoriti ob pečeh, čeprav smo prišli iz šol in smo imeli kar veliko znanja. A v halah je bilo potrebno neko drugo znanje, ki ga nismo imeli. Tako si se moral obrniti na Konrada, on je bil tvoj mentor, on te je učil in

trpela. To je pomembno. Za peči so vedno poskrbeli, saj so jih spoštovali, to jim je bilo sveto. Vodja, kot je bil Konrad, je razumel, da so razmere v hali neznosne, zato je dovoljeval, da se delavci tu in tam tudi pozabavajo, saj je to dvigovalo njihovo motivacijo. Vedel pa je tudi, da se nanje lahko zanese in jim zaupa.«

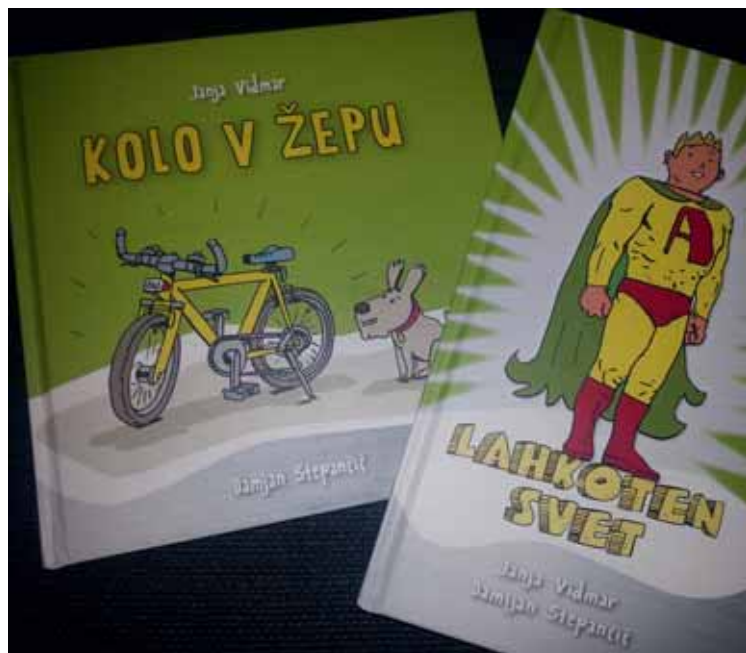
»Občutil sem, da so 'korenine Konradovega hlebčka' tam, kjer se je njegova zgodba začela.«

Talumov Lahkotni svet

Talumov projekt lahkotni svet smo predstavili že v eni izmed prejšnjih številčk časopisa Aluminij. V projekt je vključenih približno 5000 predšolskih in osnovnošolskih otrok, ki bodo s knjigo, igro in ustvarjanjem spoznavali aluminij, podjetje Talum in se poučili o skrbi za naravno okolje.

ALEKSANDRA JELUŠIČ

FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ

Knjigi iz Talumove Alu bukvarnice

V začetku leta smo k sodelovanju povabili slovensko pisateljico in letošnjo dobitnico Kersnikove nagrade Janjo Vidmar, ki je za nas napisala dve knjigi, Kolo v žepu in Lahkoten svet; knjigi sta namenjeni različnim starostnim skupinam. Novembra in decembra je šole in vrte, ki so vključeni v projekt, obiskala pisateljica skupaj s predstavnico iz Taluma Aleksandro Jelušič. Gre za poučne predstavitve, na katerih mladim s pomočjo iger in ugank želimo približati tovarno, aluminij, izdelke iz aluminija itd.

Otroci v vrtcih in učenci bodo vse šolsko leto na vseh področjih pod vodstvom mentorjev, vzgojiteljev in učiteljev ustvarjali na temo aluminija, na koncu pa bomo izbrali najbolj domiselne in ustvarjalne izdelke in jih nagradili.

V časopisu Aluminij bomo v rubriki Lahkotni svet vsak mesec predstavljali njihovo kreativnost.

OŠ Breg

Živa Antonič, 5. b

»1. decembra 2014 je OŠ Breg obiskala pisateljica Janja Vidmar. Le kdo je ne pozna? Družbo ji je delala Aleksandra Jelušič, predstavnica Taluma. Tovarna Talum letos praznuje 60 let. Tudi mi na neki način praznujemo z njimi, saj smo vključeni v projekt, ki se imenuje Lahkotni svet. Janja Vidmar je napisala zanimivo knjižico o aluminiju in varovanju okolja in nas spodbudila k temu, da razmislimo, kaj vse bi na temo aluminija lahko ustvarjali. Odločili smo se, da bomo napisali pesmice, pravljice in pripravili izdelke iz aluminija.

Kako je potekal obisk Janje Vidmar? Razdeljeni smo bili v tri starostne skupine. Pisateljica je preverila, kako poznamo vsebino knjižice, ki jo je napisala. Nekateri učenci so odgovarjali na njena vprašanja in iskali odgovore, ostali pa smo se zabavali. Ob zaključku nam je razdelila tudi bombone. Saj veste, tisti bombon, ki ga dobiš zastonj, je najboljši. Si mislite, iz katerega materiala je bil ovitek bombona? Jasno, iz aluminija.

Janjo Vidmar sem povprašala, koliko knjig je že napisala. Nasmejala se je in rekla, da tega ne ve. Ve pa, da piše že 18 let in da je pri tem projektu obiskala že štiri šole.

Skratka, učenci so bili navdušeni in so zagotovili, da bodo sodelovali v natečaju o aluminiju, ki ga pripravlja Talum.«

OŠ Majšperk

Anej Bezjak, 3. a,
predmeti iz aluminija pri nas doma

»Pri slovenskem jeziku smo prebrali zanimivo knjigo pisateljice Janje Vidmar Kolo v žepu, ki nam jo je podarilo podjetje Talum iz Kidričevega. Po branju smo se pogovarjali o vsebini. V knjigi smo zasledili veliko predmetov iz aluminija, za katere prej nismo niti pomislili, iz česa so narejeni. Učiteljica nam je pripravila razredno tekmovanje: Kdo najde največ predmetov iz aluminija v domačem okolju?

Naslednji dan smo predstavili predmete, ki smo jih našli. Jaz sem jih našel največ: alu folija, kolo, kečap, majoneza, gorčica, platišča, motor, avto, okno, žleb, nož, žlica, vilice, kabel, gospodinjski aparati, stol, miza, luči, kljuka, ribiška palica, hladilnik, zadruga, pločevinka, elisa, štedilnik, mikrovalovna pečica, metlica za stepanje, pomivalno korito, embalaža za tablete, bergla, prikolica, modeli za kekse, radio, zvočnik, kontejner, koš, vijak, senčila, ogrlica, ograja, kemični svinčnik, ključavnica, cev, lonec, antena, rezilo za lepilni trak, kompresor, ponev, rezalniki, kozarci, sušilna avba, navijalke za lase, ključi, gol, pokrov za svečo, uhani, lestev, voziček, stroji, žica, kreme, stopnice, prtljažnik, tehtnica, matice, garaža, veriga, viličar, raketa, kovček, avtomobilska znamka, dežnik, sprej, meter, kotel, pedali, pipa, ročaji na pohištvu, radiatorji, televizija, satelit, okvir za slike, telefon, zvočnik, nalivno pero, lopata, računalnik, ura, varovalke, solnica, posoda za poper.«

V projekt so vključeni:

OŠ Kidričevo s podružnično šolo – obiskali smo jih 10. in 11. novembra

OŠ Hajdina – obiskali smo jih 12. novembra

OŠ Majšperk s podružničnimi šolami – obiskali smo jih 13. novembra

OŠ Cirkovce, OŠ Kidričevo, s podružnično šolo – obiskali smo jih 24. novembra

OŠ Breg – obiskali smo jih 1. decembra

OŠ Ljudevita Pivka – obiskali smo jih 2. decembra

OŠ Mladika – obiskali smo jih 4. in 5. decembra

OŠ Videm s podružničnimi šolami – obiskali smo jih 8. in 11. decembra

OŠ Olge Meglič – obiskali smo jih 12. decembra

OŠ Ljudski vrt – obiskali smo jih 15. in 16. decembra

Vrtec Kidričevo – obiskali smo jih 10. novembra

Vrtec Hajdina – obiskali smo jih 12. novembra

Vrtec Majšperk – obiskali smo jih 13. novembra

Vrtec Cirkovce OŠ Kidričevo – obiskali smo jih 24. novembra

Vrtec Ptuj – obiskali smo jih 25., 26., 27. in 28. novembra

Vrtec Videm – obiskali smo jih 11. novembra

Novoletne zaobljube

GREGOR JURKO

FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ

Prehod iz starega v novo leto je že od nekdaj pomemben dogodek. Ko smo bili majhni, je bila to enkratna priložnost, da bedimo do polnoči, za najstnike je to enkratna priložnost, da se srečajo s stvarmi, ki so prepovedane, vsem drugim, ki s(m)o od svojega tridesetega do osemdesetega leta vedno v najlepših letih, pa je prehod iz starega v novo leto priložnost, da presekamo s starimi, škodljivimi navadami, ki najbolj motijo našega zdravnika in partnerja, nas pa niti ne.

Morda je malce ironično, da »pade« novo leto v zimski čas, ko si človek vso jesen nabira toplo maščobno zalogo okrog pasu za dolge zimske mesece, ko se dodatno poleni, to je čas, ko je težko pospraviti kuhinjo, kaj šele, da bi korenito spremenil in izboljšal samega sebe. Dokazano je, da več kot polovica ljudi sklene vsaj dve ali tri novoletne zaobljube, ki pa trajajo približno do 20. januarja, približno 90 odstotkov jih ugasne v enem mesecu. Res pa

je, da je raziskav o tem malo. Še znanstveniki, ki so sredi zime obljubili, da bodo raziskovali tovrstno vedenje, so zdržali dva do tri tedne, potem pa so se vrnili pred televizijske ekrane z zalogo božičnih čokoladic.

Problem z novoletnimi zaobljubami je v tem, da si zadamo prevelike cilje ob napačnem času. Veliko pametneje bi bilo, da zaobljube prestavimo na kak drug datum. Recimo 1. maj. To je čas, ko se spet pojavi sonce, ko vse brsti in poganja, ko vihrajo rdeče zastave, ko lepa dekleta delijo poljube in nageljne, ko je politika polna obljub, da bomo kmalu zmagali, cilj je že blizu, ga že vidiš, samo udeležiti se je treba kakšne udarniške akcije, malo stisniti, prihraniti, podariti kak evro ali liter krvi za skupno dobro, zategniti pas, seveda na našem koncu. Zagotavljam, da bi tovrstne obljube, sklenjene v prvomajskem zanosu, vzdržale mnogo dlje, vse tja do glavnega poletnega dopusta.

Naslednji problem z novoletnimi zaobljubami je v tem, da si zadajamo prevelike cilje. Izguba petih ali desetih kilogramov je zagotovo neuresničljiv cilj, razen če ste eden od fotomodelov, ki živijo od ljubezni pritlikavih psov, sončnih žarkov, vitaminske maskare in korenčkovega soka. Veliko bolj realno je, da si zadate nalogo, da vaša teža ne bo višja od povprečne teže, ki velja za vaš spol in vašo starostno skupino. Dejstvo je, da se življenjski slog povprečnega državljanca močno spreminja, veliko več je sedenja, manj gibanja, nekvalitetna hrana ostaja cenejša, včasih smo izbirali med dvema

vrstama slanih prigrizkov, danes jih je sto trideset, enako je s pivom, da ne govorimo o eko, bio in slim fit nategih. Naslednjič pogledajte, koliko je sladkorja v tako imenovanih »lahkih« jogurtih. Vse to gre v prid povečanju povprečne teže naroda, in če s svojo težo ne ukrenete nič oziroma jo vzdržujete na enakem nivoju, boste lažji od rastoče povprečne teže vaše okolice, obenem pa boste lahko zadovoljni sami s sabo, saj ste lahko prečrtali vsaj en uresničen cilj.

Pri uresničevanju ciljev prav tako pomaga, da zmanjšate njihovo število, izberete tistega, ki vam največ pomeni, in ga delite z okolico. Če imate težko uresničljiv cilj, kot je recimo prenehanje kajenja ali pa odpoved vožnji v vinjenem stanju (ja, vem, da ste takrat še bolj previdni) od naše najljubše restavracije v Kidričevem do lastnega doma (ej, saj je samo nekaj kilometrov!), predlagamo, da svoj cilj javno objavite ali pa ga delite s svojimi prijatelji. Zbadanje okolice bo močno pripomoglo, da se boste svojih ciljev tudi držali.

Kakor koli, če vaše življenje ni bilo kaj prida v tem letu, obstaja velika verjetnost, da se bo enak trend nadaljeval. Ne se sekirate, tudi če na življenje gledate kot pesimist in je vaš kozarec napol prazen, važno je, da je druga polovica vsebine sestavljena iz kvalitetne viljamovke. Ta sicer ne bo rešila vaših problemov, vendar jih tudi pasterizirano in homogenizirano mleko ne bo. Na koncu vam želim, da imajo vaše težave enak rok trajanja kot vaše novoletne zaobljube. ▣

Pomagal sem

V torek, 23. decembra 2014, bo med 7. in 11. uro na transfuzijskem oddelku Splošne bolnišnice Ptuj potekala krvodajalska akcija.

Za povrnitev potnih stroškov priložite številko TRR in davčno številko (priložite fotokopijo dokumenta ali podatke prepišite na listič in ga imejte v izkaznici darovalca krvi). Potni stroški se vrnejo le, če gre za krvodajalsko akcijo podjetja Talum ali krvodajalce pokličemo na odvzem krvne enote zaradi pomanjkanja krvi.

MARJETKA LEDINEK
FOTO: SPLET

Dan za dnem nam 24-urni časovni krog določa ritem življenja. Vsakič se pred nami razprostre nov, prazen list, na katerem se lahko upodobimo po svoje, s smehom, jokom, tišino. A v vsako zgodbo se prikradejo neprijetni trenutki, ko zbolimo, se nam pripeti nesreča ... Takrat se bolešno zavemo, kaj pomenita solidarnost, nesebična pomoč neznanih darovalcev, in s hvaležnostjo sprejmemo pomoč.

Nadaljujemo pri vprašanju, ki smo si ga zastavili v prejšnji številki časopisa Aluminij: Kaj se dogaja s krvjo po odvzemu?

Kri dodatno testirajo oziroma analizirajo. En vzorec krvi še isti dan pošljejo v Ljubljano na Zavod za transfuzijsko medicino; namen tega je, da bi takoj ugotovili oziroma skrajšali diagnostično okno okužbe darovalčeve krvi. V 21 dneh testirajo vzorec krvi, in če ugotovijo, da je okužen, enoto izločijo iz nadaljnje obdelave. Vse metode so najsodobnejše in popolnoma avtomatizirane, kar omogoča zagotavljanje največje varnosti krvi. Kri testirajo predvsem na okužbo s hepatitisom B in C, HIV, sifilisom. Druge vzorce pošljejo v laboratorij v UKC

Maribor. Pri prvih dveh odvzemih krvi naredijo razširjene teste: iz vzorcev krvi določijo krvno skupino, RHD, Kellov antigen (podedovana znamenja), indirektni Coombsov test (preiskava, ali so prisotna telesa okužbe), virološke preiskave (določanje protiteles sifilisa, hepatitisa B, hepatitisa C), imunološko testiranje (dedna znamenja, ki so značilna za vsakega posameznika – antigeni; sem sodijo tudi antigeni sistema krvnih skupin, Rh /D, C, c, E, e/ in še nekateri). Izvajajo tudi vrste biokemičnega in hematološkega testiranja (vrednost hemoglobina, število neželenih celic, vrednost beljakovin, faktor strjevanja krvi, pH, prisotnost beljakovin, hematokrita ...). Če sumimo, da smo s čim okuženi, NE gremo na odvzem krvi. V nasprotnem primeru ne ogrožamo le sebe, pač pa tudi druge. Počutiti se moramo zdravi, saj bomo samo s tem res pomagali tistim, ki so pomoči potrebni; za druge zdravstvene težave namreč imamo zdravnike, da pri njih poiščemo pomoč.

Če ste prebrali oba članka, se vam je morda porodila misel, kako zapletena bitja smo, sestavljena iz majhnih živih celic, ki delujejo z roko v roki, le ena majhna vrezina pa nam že lahko poruši cel imunski sistem. Ko smo polni življenja, kipimo od zdravja, niti ne pomislimo, da lahko zbolimo,

se s čim okužimo, ponesrečimo ... Mislimo, da se nam nič ne more zgoditi. Toda življenje je prekratko, v trenutku se vse lahko obrne na glavo. Takrat začnemo razmišljati, kako je mogoče, da se je zgodilo kaj takega. Toda zakaj začnemo razmišljati šele takrat, ko je mnogokrat prepozno? Šele takrat začnemo ceniti svojo moč, zdravje. A ne sme biti tako. Razmislimo, kaj lahko storimo danes, ta trenutek; kako lahko pomagamo sebi, drugim, kako dober občutek je, ko lahko rečemo, da smo nekaj naredili zase, za nas, da smo nekomu pomagali izboljšati življenje.

Veliko novega sem slišala v pogovoru z zdravnico, veliko sem spraševala, se čudila, kaj vse lahko naredijo s to našo krvjo. Veliko je strokovnih izrazov, ki jih mi laiki ne poznamo, jih ne razumemo in tudi zato si težko predstavljamo, kako pomembna je vsaka kapljica krvi. Pomembno je, da se zavemo, da s prisotnostjo na krvodajalskih akcijah, ko ponudimo roko, ko gledamo, kako naša kri teče v pripravljeno vrečko, nekomu pomagamo ohraniti življenje. Zakaj bi čakali in tvegali, da nas prehiti preizkušnja? Storimo to danes, jutri. Pridružite se družini krvodajalcev. Šele takrat boste občutili, kako lepo je biti koristen in kako pomembno je življenje. ■

KULTURA

Glasbeno presenečenje

ALEKSANDRA JELUŠIČ
EDVARD HOJSKI
FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ

V nedeljo, 7. decembra 2014, smo lahko v restavraciji Pan v Kidričevem uživali v glasbenem programu Moškega pevskega zbora Talum Kidričevo, ki so ga popestrili z glasbenim presenečenjem. Pridružil se jim je namreč Tamburaški orkester Cirkovce.

Radi pojete?

Prepevanje v zboru ni samo velika obveznost, je druženje in spoznavanje prijateljev v pevskih vrstah tako v zboru kot tudi na naših srečanjih in nastopih. Svoj reper-

toar bi radi razširili z novjšimi priredbami, pa nas je v zboru premalo.

Naša želja je, da bi nadaljevali več kot petdesetletno tradicijo delovanja Moškega pevskega zbora Talum. Svoje vrste si želimo dopolniti z mladimi pevci, takšnimi z več ali manj izkušnjami in veseljem do petja v zboru.

Kontakt:

Zborovodja mag. Oliver Buček
070 390 664 in
Edvard Hojski 051 609 819. ■

Moški pevski zbor Talum z gosti

Strokovna ekskurzija v nuklearno elektrarno

Boris Kuhar

V družbi Vargas-Al smo se v drugi polovici novembra odpravili na strokovno ekskurzijo v edino nuklearno elektrarno v Sloveniji, v Krško (v nadaljevanju NEK). V to posebej varovano območje smo se odpravili z namenom, da spoznamo nekaj novega, saj spada NEK med najbolj varovane objekte v Sloveniji. Organizacija varovanja je podobna kot v Talumu, a na malo drugačnem – jedrskem nivoju. Da gre za nekoliko drugačne varnostne pristope, smo ugotovili že pri najavi, saj smo teden dni prej morali sporočiti osebne podatke udeležencev s številkami osebnih dokumentov, da so nas vse varnostno

preverili (npr. šofer, ki ni bil preverjen, ni mogel vstopiti). Sprejel nas je predstavnik za stike z javnostjo. Predstavil nam je osnovne informacije o tem posebnem območju in nam pojasnil, da to ureja Zakon o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti s podzakonskimi akti, seveda pa še mnogi mednarodni predpisi. Letno proizvedejo pet milijard kilovatnih ur električne energije, polovico za Slovenijo in polovico za Hrvaško. Slovenski del predstavlja približno 40 odstotkov skupne proizvedene električne energije v Sloveniji. Presenetilo nas je dejstvo, da predstavniki v NEK-u niso vedeli, da Talum porabi približno polo-

vico električne energije, ki je oni proizvedejo za celotno Slovenijo. Ogledali smo si tudi predstavitveni film. Vodja požarne varnosti nam je predstavil organizacijo in opremo požarnega varstva. Varnostne službe in sistema varovanja nam, razumljivo, niso posebej predstavili.

Ob vходу v varovano območje je vsak prejel svojo kartico, s katero smo pozneje po območju odpirali vrata in »rogovile«. Takoj po vstopu so rentgensko preverili, da pri sebi nimamo nevarnih kovinskih predmetov, temu pa je sledil še osebni pregled z ročno napravo za zaznavanje kovin. Pri obhodu po različnih objektih smo dobili vtis, da je vse strogo sistemsko organizirano in da se varnosti posvečajo zelo veliko, saj tudi sami pravijo, da je varnost v NEK-u vedno na prvem mestu. Povedali so nam tudi, da je na celotno jedrsko industrijo močno vplivala jedrska nesreča v elektrarni Fukušima na Japonskem, ki se je zgodila leta 2011 po močnem potresu in uničujočem cunamiju. V NEK-u so zato izvedli več aktiv-

nosti za nadgradnjo varnosti, vse aktivnosti pa naj bi bile zaključene leta 2018. Od vseh posodobitev so naši poklicni gasilci najraje pogledali gasilsko opremo kolegov, ki je prav od omenjenega dogodka precej številnejša. Fascinirali so nas veliki in zmogljivi mobilni agregati, mogočne mobilne črpalke ... S podatki o delovanju varnostne službe so bili, razumljivo, zelo skopi, tako da smo le sami zaznali veliko varnostne tehnike, ki nas je spremljala (videokamere, kontrola pristopa ...), in stalnega spremstva varnostnika. Ko smo vstopili v določene strateške prostore, se nam je pridružil še dodatni varnostnik. Po ogledu smo se jim zahvalili in jih povabili v Talum. Na poti domov smo se ustavili še v Olimju, si ogledali samostan in v čokoladnici kupili razvade za naše domače, da so lažje sprejeli našo pozno vrnitev domov. Skratka, dan si bomo zapomnili kot koristno strokovno ekskurzijo in tudi kot prijetno in potrebno druženje. ▣

Zahvala

Ob izgubi našega dragega očeta, tasta, dedija in brata

Jerneja Frangeža

iz Podlož 49, upokojenca Taluma,

se iskreno zahvaljujemo sindikatu Skei Talum za darovano cvetje in odigrano žalostinko ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti ter darovali cvetje in sveče. Vsem še enkrat hvala!

Sin Branko, sestre Pavla, Marija, Fanika in brat Anton z družinami

Zahvala

Življenje niso dnevi, ki so minili, temveč dnevi, ki smo si jih zapomnili.

Ob izgubi moža, očeta, tasta in dedka

Zlatana Špoljarja

s Ptuja, Koresova ulica 16, upokojenca podjetja Talum,

se zahvaljujemo sindikatu Skei Talum, godbenikom in pevcem podjetja Talum, nekdanjim sodelavcem za darovane sveče in cvetje.

Vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, iskrena hvala.

Vsi njegovi

Zahvala

Ob izgubi dragega brata, strica, svaka, dedka, pradedka in prijatelja

Konrada Zelenika

iz Stojncev, upokojenca podjetja Talum,

se iskreno zahvaljujemo sindikatu Skei Talum, godbenikom za odigrano Tišino, nekdanjim sodelavcem za darovane sveče in vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

Zahvala

Ob izgubi našega dragega moža, očeta, tasta in dedija

Jožeta Lampreta

iz Medvedc 26, upokojenca podjetja Vargas-Al,

se iskreno zahvaljujemo sindikatu podjetja Talum, godbeniku za odigrano Tišino in vsem tistim, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in sveče. Vsem še enkrat iskreno hvala.

Vsi njegovi

Jubilejni november

FOTO: SRDAN MOHORIČ

KRIŽANKA

Slovarček: AERT – slikar Van der Neer, AES – kovanec v antični Italiji, CELBA – češki skladatelj (Jaroslav), ENRIKO – srbski skladatelj Josif, ENT – lik iz filma Gospodar prstanov, ITEM – prav tako, enako (lat.), KETOZA – bolezen krav molznic, OFIAZA – izpadanje las v obliki kače, traku (med.), OOS – mesto v Nemčiji, STEEB – nemški tenisač (Carl Uwe).

SESTAVIL: JANKO ŠEGULA	VRBA IVA	TOTALITARNI POLITIČNI REŽIM	SRBSKI SKLADATELJ JOSIF	RIMSKO ŠTEVILO 1501	TOMAŽ ŠALAMUN	↓	↓	RDEČI KRIŽ	BLAZINA PRI JUDU	ALUMINIJ	BERA, ZBIRKA	RADO ČASL	ČEŠKA PRITR- DILNICA	TIGRČEK	SVETOVNO MORJE	MAGMA, ŽAREČINA
PRAV TAKO, ENAKO (LAT.)					SLIKAR VAN DER NEER PREVRETJE					NOVINAR NA POP TV (TOMAŽ) ŽIVA KORENINA NA TRTI						
ŽIČNICA ZA PREVOZ OSEB V GONDOLAH																
PRILASTEK								TIRNICA, TRAČNICA				MADŽAR (STAR.) HRVAŠKA LUKA				
ALUMINIJ	ANTON INGOLIČ RAZ- TELEŠENJE TRUPLA			AVTO MOTO DRUŠTVO DANSKI OTOK				OBER SLOVENSKA BANKA					PARADIŽ, EDEN PREBIVALEC RUSIJE			
SINJSKI JEZDEC						MAKEDONSKA PEVKA REDŽEPOVA NEMŠKA POP PEVKA					RUSKA ATLETINJA PRIVALOVA AVSTRIJSKI NOGOMETNI KLUB					
G-KLJUČ NA DRUGI ČRTI NOTNEGA ČRTOVJA															POVEST FRANCETA BEVKA	NORVEŠKA POP SKUPINA
TOMAŽ TERČEK			NEMŠKI TENISAČ (CARL UWE) BOLEZEN KRAV MOLZNIC					IZPADANJE LAS V OBLIKI KAČE, TRAKU (MED.)	KOVANEC V ANTIČNI ITALIJI VOZNIK RIKŠE					TANTAL PROSTO ŽIVEČE DIVJE ŽIVALI		
REKA V ARIZONI				LIK IZ FILMA GOSPODAR PRSTANOV GOJENEC ČASTNIŠKE SOLE				MESTO V RUSIJI, OB REKI URAL JAMA Z ILOVICO					PRIKAZEN, STRAH ČEŠKI SKLADATELJ (JAROSLAV)			
USPO- SOBITEV ZA DRUGO DELO																
IDEALNA INDIJSKA ŽENA					SKAN- DINAVSKI DROBIŽ, OER	AMERIŠKI HOKEJIST (TODD) "BOLJ STAR BOLJ ? "					KATARINA LAVTAR	ADAMOVA ŽENA MESTO V NEMČIJI				NIZO- ZEMSKA JADRNICA
ŠKOLJKA, KI IMA IZODONTNI SKLEP																
VEČJA STOJEČA VODA							ČRTA ENAKE SPREMEMBE ZRAČNEGA TLAKA V DOLOČENEM ČASU									
LJUBITELJ, NESTRO- KOVNJAK							RIMSKI NARAVO- SLOVEC (TIT LUKRECIJ)				SLOVENSKI VESLAČ MUJČIČ					

KO NAM ZA PREMOŽENJE NI VSEENO

Član skupine Talum

»Voda v kleti«

Vse pogostejša deževja in povečani vodotoki povzročajo, da kletne prostore hiš in stanovanj pogosto zalije voda. Škoda zaradi tega je lahko zelo velika.

Pri tovrstnih težavah je pomembno pravočasno ukrepanje, zato vam skupaj z brezžičnim protivlomnim sistemom ponujamo še detektor, ki sproži alarm zaradi nenadnega izliva ali pojava vode.

V družbi Vargas-Al, d. o. o., vam v akciji **»Voda v kleti«** za varnost doma po **35 evrov na mesec** ponujamo:

- profesionalno brezžično protivlomno centralo priznanega proizvajalca s štirimi senzorji gibanja in tipkovnico,
- žični detektor izliva ali pojava vode,
- notranjo sireno in daljinski upravljalnik,
- montažo, ki jo opravijo licencirani in usposobljeni varnostni tehniki,
- priklop sistema na lastni dežurni center, ki deluje 24 ur na dan,
- 24-urno pripravljenost patrulj, ki intervenirajo na sproženi alarm.

Akcijska cena velja le za fizične osebe ob sklenitvi pogodbe za 36 mesecev in velja do 1. 5. 2015. V ceno je vključen DDV.

Več na www.vargas-al.si.

**Akcijska
cena**